

Vilniaus miesto savivaldybės teritorijos bendrasis planas

Aiškinamasis raštas

Įvadas

Bendrojo plano sudėtis ir naudojimas

- A) Vilniaus miesto Bendrasis planas yra kompleksinis teritorijų planavimo dokumentas, kuriuo Vilniaus miesto savivaldybės Taryba įtvirtina miesto erdvinės struktūros plėtojimo ir teritorijos naudojimo privalomąsias nuostatas iki 2030 metų.
- B) Bendrąjį planą sudaro:
1. Bendrojo plano aiškinamasis raštas – tekstinis reglamentas. Visai miesto teritorijai taikomas žemės naudojimo bei teritorijų vystymo apimtis reglamentuojantis tekstas su lentelėmis.
 2. Bendrojo plano brėžiniai:
 - a. pagrindinis brėžinys nustato miesto erdvinės struktūros elementų hierarchiją, plėtojimo principus, ir nurodo funkcinių zonų, kurioms nustatyti konkretūs teritorijos naudojimo reikalavimai, ribas;
 - b. bendrojo plano sudėtinių dalių brėžiniai ir schemas detalizuoja atskirų miesto funkcinių sistemų elementų hierarchiją, plėtojimo principus, ir nurodo atskirose bendrojo plano temose nustatytus teritorijos naudojimo reikalavimus, taikomus konkrečioms teritorijoms.
- C) Teritorijos naudojimo reikalavimai bendrajame plane nustatyti konkrečioms funkcinėms zonoms, identifikuojamoms pagal jų tekstinį kodą, nurodytą pagrindiniame BP brėžinyje. Kai kurioms funkcinėms zonoms papildomai nustatyti atskiri tekstiniai reglamentai, taikomi tik tos zonos teritorijai. Jie nurodyti priede 1 „Pagrindinio brėžinio reglamentų lentelės“. Kiti papildomi apribojimai taip pat gali būti nustatyti ir kituose brėžiniuose ir BP sprendinių tekstiniame reglamente.
- D) Funkcinės zonos, nustatytos Pagrindiniame brėžinyje, funkcinių zonų turinys nurodytas priede 1.
- E) Naudojamos sąvokos. Jeigu kiti teisės aktai aprašo sąvokas kitaip, įgyvendinant bei vertinant bendrojo plano sprendinius būtina vadovautis šiame punkte išdėstytais sąvokų apibrėžimais:
- Urbanistinė struktūra* – pastatų ir atvirų erdvių išdėstymas, būdingas konkrečiai vietai, taip pat miesto ar jo dalies erdvių ir funkcinių struktūrų visuma. Miesto dalies urbanistinę struktūrą apibūdina būdinga užstatymo ir atvirų erdvių išdėstymo tipologija, užstatymo rodikliai (aukštis, tankis, intensyvumas ir kt.), želdynų tipologija ir rodikliai, šios miesto dalies funkcionavimą užtikrinančios funkcinės sistemos;
- Kvartalas* – gyvenamosios vietovės urbanizuotos ar urbanizuojamos teritorijos struktūros elementas, kurį mažiausiai iš trijų pusių riboja inžinerinių komunikacijų koridoriai ar natūralūs barjerai – žemės reljefo formos, vandens telkiniai, želdiniai, antropogeniniai komponentai ir kt.);
- Urbanizuota teritorija* – pastatais ar infrastruktūrinėmis sistemomis užstatyta miesto dalis kartu su intensyviai naudojimui pritaikytais želdynais;
- Urbanizuojama teritorija – numatoma užstatyti pastatais ar infrastruktūrinėmis sistemomis teritorija, taip pat teritorija, kurioje numatoma įrengti intensyviai naudojimui pritaikytus želdynus;
- Kompaktiškai užstatyta teritorija* – BP sprendiniuose teritorija laikoma kompaktiškai užstatyta, jeigu jos plotas, įskaičiuojant joje esančius atskiruosius artimosios aplinkos želdynų bei

socialinės ir inžinerinės infrastruktūros objektų plotą, yra ne mažesnis nei 100 ha, o gyventojų tankis didesnis nei 30 gyv./ha;

Prioritetinės plėtros teritorija – teritorija, kurioje savivaldybė įsipareigoja vystyti socialinę ir (ar) inžinerinę infrastruktūrą;

Socialinė infrastruktūra – infrastruktūra, kurią sudaro kultūros, švietimo, visuomenės sveikatos saugos, sporto ir sveikatingumo, rekreacijos ir turizmo, religinės paskirties ir kiti viešojo naudojimo objektai, nepriklausomai nuo jų nuosavybės formos;

Atvira erdvė – pastatais neužstatyta urbanistinės struktūros dalis. Atviros erdvės gali būti viešos ar privačios;

Privati erdvė – tik sklypo gyventojams ar naudotojams prieinama atvira erdvė (kiemas);

Vieša erdvė – viešai prieinama atvira erdvė, skirta visuomenės bendriesiems interesams;

Urbanistinės struktūros restauravimas – urbanistinės struktūros atkūrimas, vadovaujantis tyrimų medžiaga;

Urbanistinės struktūros rekonstravimas – urbanistinės struktūros pertvarkymas, išlaikant vietai būdingus požymius – užstatymo ir atvirų erdvių formavimo principus, užstatymo tipologiją, želdynų formavimo principus, vietai būdingus statybos ir teritorijų naudojimo rodiklius;

Urbanistinės struktūros kaita (konversija) – urbanistinės struktūros pertvarkymas, keičiant vietai būdingus požymius;

Pastatų aukštis – aukštis, matuojamas metrais nuo statinių statybos zonos esamo žemės paviršiaus vidutinės altitudės iki pastatų stogo kraigo ar jų konstrukcijos aukščiausio taško.

Didžiausias leistinas pastatų aukštų skaičius – reglamentas, nurodantis didžiausią leistiną pastatų aukštų skaičių. Skaičiuojamas įskaitant cokolinius, mansardinius aukštus bei antstatus, antresoles.

Užstatymo foninis aukštis – nurodo aukštų skaičių arba pastatų aukštį metrais kvartale, kurį iki didžiausio leistino pastatų aukščio gali viršyti ne daugiau kaip 20 procentų pastatais užstatyto ir numatomo užstatyti ploto kvartale. Skaičiuojamas įskaitant cokolinius, mansardinius aukštus bei antstatus, antresoles. Galimybė viršyti foninį aukštį nustatoma rengiant vietovės lygmens kompleksinio teritorijų planavimo dokumentą, remiantis urbanistinio konteksto analize bei vietai būdingo miestovaizdžio formavimo ar miestovaizdžio ryškinimo lokaliais akcentais poreikiu;

Maksimalus nelaidžių dangų plotas – didžiausia nelaidžių dangų (ND) ploto dalis sklype (%), kuriai netaikomos kompensacinės priemonės (lietaus vandens infiltracinių ar užlaikymo sistemų įrengimas, arba papildomas investavimas į miesto lietaus nuotekų sistemos pajėgumo didinimą). Viršijus nurodytą kiekį – nustatomos kompensacinės priemonės (atskiru savivaldybės tarybos sprendimu);

Pasiekiamumo spindulys – trumpiausias atstumas (spindulys) nuo želdyno, socialinės ar kitos infrastruktūros objekto iki būsto. Skiriasi nuo realaus atstumo, kuris skaičiuojamas nustatant realų kelią nuo būsto iki objekto;

Užstatymo intensyvumas – visų sklypo pastatų antžeminės dalies patalpų, įskaitant cokolinių aukštų ir naudojamų pastogių patalpas, bendrojo ploto sumos santykis su žemės sklypo plotu;

Užstatymo tankis – pastatų ir turinčių stogą inžinerinių statinių antžemine dalimi užstatomo ploto, nustatomo pagal išorinių sienų ar kitų turinčių kontaktą su žemės paviršiumi atitvarų projekciją į žemės paviršių, santykis su žemės sklypo plotu;

Užstatymo tipas – teritorijai būdinga ir (ar) galima pastatų ir erdvių išdėstymo struktūros ir parametrų visuma;

Apgyvendinimo funkcija – visų rūšių gyvenamoji ir laikinam apgyvendinimui skirta pastatų ir atskirų patalpų funkcija (komerciniams, sportiniams, rekreaciniams ir sveikatinimo tikslams naudojami pastatai ir patalpos taip pat priskiriami šiai sąvokai, jeigu juose numatytas apgyvendinimas);

Vieno mažmeninės prekybos objekto bendrasis plotas – pastato ir jo priklausinių bendrasis plotas, kurį sudaro prekybinės (skirtos mažmeninei prekybai), pagalbinės ir kitos patalpos skirtos pramogoms, paslaugoms ir kt.). Į šias patalpas neįeina administracinės, gyvenamosios ir kitos su prekybos ir paslaugų funkcijomis nesusietos patalpos, taip pat prekybos ir paslaugų objektų funkcionavimui reikalingų automobilių stovėjimo aikštelių plotas;

Maksimalus būstų skaičius sklype – rodiklis, nurodantis maksimalų leidžiamą būstų skaičių sklype: galima statyti ar rekonstruoti vieną vienbutį gyvenamąjį namą ir jo priklausinius kai reglamente nurodytas skaičius „1“, galima statyti ar rekonstruoti vieną dvibutį gyvenamąjį namą ir jo priklausinius kai reglamente nurodytas skaičius „2“;

Kolektyvinis ekspertinis vertinimas – vertinimas, atliekamas teisės aktų nustatyta tvarka suformuotose ar kūrybinių organizacijų narių balsavimu išrinktose ekspertų tarybose ar komisijose;

Susisiekimo koridorius – juosta tarp raudonųjų linijų visų kategorijų gatvėse, skirta įrengti važiuojamąją dalį ir kitus gatvės elementus (šaligatvius, pėsčiųjų ir dviratininkų takus), inžinerinius tinklus, transporto priemonių aptarnavimo pastatus, stovėjimo vietas, taršos slopinimo įrangą, želdinius.

F) Bendrajame plane naudojamos santrumpos:

BP – bendrasis planas;

TPD – teritorijų planavimo dokumentas;

SP – specialusis planas;

SAZ – sanitarinė apsaugos zona;

UI – užstatymo intensyvumas;

UT – užstatymo tankis;

GK – gamtinis karkasas.

G) Bendrojo plano kolizijų sprendimas:

Esant prieštaravimams tarp BP tekstinės ir grafinės dalių, vadovaujamosi grafinėje dalyje nustatytais reglamentais.

Esant prieštaravimams tarp sudėtinių BP dalių, būtina vadovautis BP pagrindinio brėžinio ir reglamentų lentelės sprendiniais.

Esant prieštaravimams tarp BP pagrindinio brėžinio ir BP sudėtinių dalių reglamentų (tekstinių ar grafinių), būtina vadovautis mažesnes plėtros galimybes nustatančiais reglamentais.

Bendrojo plano sprendinių tekstinis reglamentas

I skyrius Bendrieji reikalavimai

Pirmas skirsnis

BP santykis su kitais galiojančiais TPD ir statybą leidžiančiais dokumentais

1. BP nepanaikina galiojančių TPD sprendinių, kitų teisės aktų nustatytų reikalavimų teritorijų naudojimui, taip pat galiojančiuose vietovės lygmens TPD nustatytų reglamentų. Jei galiojančių vietovės lygmens TPD sprendiniai keičiami ar koreguojami, privaloma vadovautis galiojančio BP reglamentais, išskyrus atvejus, kai TPD koregavimo metu taisomos techninės klaidos, panaikinamos sprendinių spragos, išsprendžiamos sprendinių kolizijos ir savivaldybės administracijos direktoriaus sprendimu statinio projekto rengimo metu atliekama detaliojo plano reglamentų korektūra. Tokiu atveju lieka galioti nekoreguojami likusieji vietovės lygmens TPD sprendiniuose nustatyti reglamentai. Jeigu BP sprendiniai neatitinka galiojančių saugomų teritorijų specialiųjų planų (tvarkymo planų) sprendinių, BP reglamentai galėtų būti taikomi tik pakeitus ar pakoregavus saugomos teritorijos tvarkymo planą;
2. BP reikalavimai netaikomi suprojektuotiems objektams, kuriems iki BP patvirtinimo buvo išduoti statybą leidžiantys dokumentai;
3. Iki BP įsigaliojimo pradėti rengti, keisti ar koreguoti TPD, kuriems yra išduotos planavimo sąlygos, gali būti baigiami rengti, vadovaujantis iki BP įsigaliojimo galiojusiais reglamentais. Kai iki BP įsigaliojimo nerengiant detaliojo teritorijų planavimo dokumento parengti statinių projektiniai pasiūlymai suderinti su atsakingu Vilniaus miesto savivaldybės administracijos padaliniu (kultūros vertybių teritorijose – ir su Kultūros paveldo departamentu prie LR Kultūros ministerijos), statinių projektai gali būti baigiami rengti, vadovaujantis iki BP įsigaliojimo galiojusiais reglamentais;
4. Jeigu BP reglamentai prieštarauja kultūros vertybių registre esančių ar Nekilnojamojo kultūros paveldo vertinimo tarybų aktais nustatytoms objektų vertingosioms savybėms, šie reglamentai nėra taikomi.

Antras skirsnis

BP pagrindiniame brėžinyje nustatyti miesto erdvinės struktūros formavimo ir teritorijos naudojimo reikalavimai

5. BP pagrindiniame brėžinyje nustatyti šie **teritorijos naudojimo reikalavimai**:
 - 5.1. Teritorijos funkcinis zonavimas (pagrindinė žemės naudojimo paskirtis, galimi teritorijos naudojimo tipai, galimi žemės naudojimo būdai);
 - 5.2. Užstatymo aukštis – vyraujantis („foninis“) pastatų aukštis;
 - 5.3. Didžiausias leistinas pastatų aukštis nuo žemės paviršiaus (metrais ir aukštais);
 - 5.4. Užstatymo tipas;
 - 5.5. Didžiausias leistinas sklypo užstatymo intensyvumas;
 - 5.6. Didžiausias leistinas sklypo užstatymo tankis;
 - 5.7. Minimalus sklypo dydis naujai statybai;
 - 5.8. Maksimalus būstų skaičius sklype;
 - 5.9. Didžiausia nelaidžių dangų (ND) ploto dalis sklype (%), kuriai netaikomos kompensacinės priemonės;
 - 5.10. Didžiausias galimas vieno mažmeninės prekybos objekto bendras plotas (kv. m);

- 5.11. Įgyvendinimo prioritetas;
 - 5.12. Infrastruktūros plėtros įmokos zona;
 - 5.13. Infrastruktūros eksploatavimo tarifo zona;
 - 5.14. Papildomi tekstiniai reglamentai.
6. Žemiau išvardinti BP pagrindiniame brėžinyje nustatyti reglamentai, kurie pagal galiojančius teisės aktus miestų savivaldybių teritorijų bendruosiuose planuose nėra privalomi, tiesiogiai taikomi pagal BP sprendinius rengiant statybos projektus. Rengiant vietovės lygmens kompleksinio TPD ne mažesnei nei kvartalo teritorijai, remiantis gamtinio ir urbanistinio konteksto analize ar viešo intereso įgyvendinimu pagrįstu pagrindimu, galima nustatyti ir kitokius šių reglamentų reikalavimus:
 - 6.1. didžiausią leistiną pastatų aukštį nuo žemės paviršiaus – aukštų skaičių,
 - 6.2. užstatymo tipą,
 - 6.3. didžiausią leistiną sklypo užstatymo tankį,
 - 6.4. minimalų sklypo dydį naujai statybai,
 - 6.5. maksimalų būstų skaičių sklype,
 - 6.6. sąlyginį didžiausią nelaidžių dangų (ND) kiekį sklype (%).
 7. Atskirose funkcinėse zonose, nurodytose BP Pagrindinio brėžinio reglamentų lentelėje, atsižvelgiant į gamtinio ir urbanistinio konteksto ar formuojamos urbanistinės struktūros keliamus reikalavimus, nustatyti vienas ar keli papildomi, tik konkrečios funkcinės zonos teritorijoje galiojantys, teritorijos naudojimo reikalavimai (priedas 1).
 8. Pagal teritorijos naudojimo reikalavimus, kurie leidžia didinti UI (priedas 1, 7 lentelė, reglamentai Nr. 01, 02, 03), UI didinimo procentinė išraiška negali būti sumuojama (galima tiksliai viena UI didinimo reikšmė);
 9. BP Pagrindiniame brėžinyje pavaizduotos sklypų ribos nėra BP sprendinys. BP sprendiniai nenustato ir nekeičia sklypų ribų;
 10. Minimalaus sklypo dydžio naujai statybai reglamentas taikomas tik skaidant (pertvarkant) sklypus. Reglamentas netaikomas bet kuriuo būdu formuojant sklypus susisiekimo ir inžinerinių komunikacijų aptarnavimo objektams, susisiekimo ir inžinerinių tinklų koridoriams.

Trečias skirsnis

Teritorijos naudojimo reikalavimų tikslinimas nekeičiant BP sprendinių

11. Vietovės lygmens TPD rengimo, keitimo ar koregavimo metu, taip pat rengiant statinių projektinius pasiūlymus, kai nerengiami vietovės lygmens TPD, formuojant užduotis projektinių pasiūlymų rengimui, įvertinus paveldosauginius, gamtosauginius ar urbanistinio konteksto sąlygotus apribojimus, gali būti nustatomi mažesnes plėtros galimybes numatantys reglamentai;
12. BP pažymėtos funkcinių zonų ribos pagal specifinius teritorijų požymius gali būti tikslinamos rengiant vietovės lygmens kompleksinio TPD. Tikslinant funkcinių zonų ribas, negali būti mažinamas želdynams ir socialinei infrastruktūrai skirtų teritorijų plotas, išskyrus atvejus, numatytus I skyriaus penkto skirsnio p. 36 ir p. 37;
13. Jei teisės aktais nustatyta tvarka pakeičiamos valstybinių miškų, saugomų teritorijų ribos, griežto režimo vandenviečių apsaugos juostos, tai, rengiant vietovės lygmens TPD, gali būti nustatoma kita funkcinė zona, nei nurodyta BP sprendiniuose;
14. BP pažymėti inžinerinės infrastruktūros koridoriai gali būti tikslinami ar papildomi rengiant vietovės lygmens kompleksinius TPD, inžinerinės infrastruktūros vystymo specialiuosius planus arba žemės valdos projektus;

15. BP nedetalizuoja susisiekimo ir inžinerinių sistemų techninių sprendinių. Numačius kitokius sprendinius nei pažymėta BP, funkcinių zonų ribos gali būti tikslinamos vietovės lygmens TPD arba žemės valdos projektuose;
16. BP sprendiniai koreguojami teisės aktų nustatyta tvarka kai rengiant vietovės lygmens TPD paaiškėja UI, UT ir užstatymo aukščio didinimo poreikis pagrindinio centro zonoje, miesto dalies (rajonų) centro zonoje pagal esamus parametrus atkuriant pažeistas arba baigiant formuoti užstatymo struktūras, jeigu BP sprendiniuose nurodyti rodikliai neleidžia suformuoti urbanistinio konteksto charakteristikų atitinkančios išbaigtos užstatymo erdvinės struktūros;
17. Jei esami sklypo užstatymo rodikliai (UI, UT, pastatų aukštis) yra didesni nei nurodyti BP, rekonstruojant pastatus ar rengiant vietovės lygmens kompleksinio TPD, sklype galima nustatyti esamus sklypo rodiklius;
18. BP sprendiniai koreguojami teisės aktų nustatyta tvarka kai, suorganizavus architektūrinį konkursą svarbių architektūriniu, urbanistiniu, viešojo intereso požiūriu reikšmingų objektų projektavimui, paaiškėja BP nustatytų reglamentų keitimo poreikis. Tokiu atveju būtinos teigiamos kolektyvinio ekspertinio vertinimo išvados architektūros ir urbanistikos aspektu, bei ICOMOS išvados paveldosauginiu aspektu (jeigu pastatas numatytas kultūros paveldo objekto ar jo apsaugos zonos teritorijoje);
19. BP sprendiniuose nustatytas užstatymo tipas nereiškia, kad kiekvienas pastatas toje teritorijoje būtų projektuojamas nurodyto tipo. Projektuojant pastatus, siektina formuoti BP sprendiniuose nurodyto užstatymo tipo urbanistinę struktūrą, kuri, priklausomai nuo situacijos, gali būti papildyta kitais užstatymo tipais. Savivaldybės vyriausiasis architektas, derindamas projektinius pasiūlymus, gali pritarti ir kitokiam užstatymo tipui, derančiam prie esamos ar formuojamos kvartalo užstatymo struktūros;
20. Nesant galiojančio vietovės lygmens kompleksinio TPD, savivaldybė turi teisę reikalauti jį parengti, jei pagal urbanistinę bei gamtinį kontekstą neįmanoma identifikuoti užstatymo parametru;
21. Tais atvejais, kai pramonės ir sandėliavimo, inžinerinės infrastruktūros zonose, taip pat Krašto apsaugos sistemos valdomuose sklypuose dėl technologinių poreikių reikalingas didesnis inžinerinių statinių ir pastatų aukštis nei nurodytas BP, jis gali būti padidintas, įvertinant poveikį kraštovaizdžiui, specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų bei kitų teisės aktų reikalavimus;
22. Miškų įstatyme nurodytais atvejais, kada miško žemė gali būti paverčiama kitomis naudmenomis (savivaldybei svarbiems projektams įgyvendinti, inžinerinės infrastruktūros teritorijoms, apimančioms komunikacinius koridorius, inžinerinius tinklus, susisiekimo komunikacijas ir aptarnavimo objektus, formuoti, visuomeninės paskirties, bendrojo naudojimo ir atskirųjų želdynų teritorijoms formuoti ir kt.), kai konkretūs objektai nenumatyti BP, jie gali būti numatomi parengus vietovės lygmens TPD;
23. Intensyviai ir ekstensyviai naudojamų želdynų bei miškų ir miškingų teritorijų funkcinių zonų teritorijose galima želdyno (ar miškų ir miškingų teritorijų funkcinių zonų) aptarnavimui, pažinimui bei rekreacinių funkcijų užtikrinimui reikalingų viešo naudojimo pastatų, nesusijusių su apgyvendinimo funkcija ir inžinerinių statinių statyba, numatyta teritorijų planavimo dokumentuose ar nustatyta tvarka suderintuose projektiniuose pasiūlymuose. Pastatų statyba miškuose galima išimtiniais miško žemės pavertimo kitomis naudmenomis atvejais, numatytais Miškų įstatyme;
24. Intensyviai ir ekstensyviai naudojamų želdynų bei specializuotų kompleksų funkcinėse zonose rengiant stadionų ir kitų sporto kompleksų techninius projektus, BP nustatytus reglamentus galima viršyti tiek, kiek būtina sporto komplekso funkcionalumui užtikrinti (numatant dengtus stadionus, tribūnas žiūrovams ir kt.);

25. Žemės sklypams gali būti nustatomi ir kiti, BP nenurodyti, žemės naudojimo būdai, kai jų poreikis susijęs su savivaldybės funkcijoms užtikrinti reikalingos infrastruktūros plėtra: inžinerinės ir susisiekimo infrastruktūros objektams, taip pat žemės sklypams, skirtiems atliekų naudojimui, atliekų paruošimui naudoti ar šalinti, atliekų surinkimo ir atliekų laikymo (naudoti skirtų atliekų laikymo ne ilgiau kaip 3 metus, šalinti skirtų atliekų laikymo ne ilgiau kaip 1 metus) statiniams ir (ar) įrenginiams, kuriems nustatomas Pramonės ir sandėliavimo objektų teritorijų žemės naudojimo būdas;
26. Rengiant vietovės lygmens TPD, BP Pagrindiniame brėžinyje pažymėtų 1 % tikimybės sniego tirpsmo ir liūčių sukeltų potvynių užliejamų teritorijų ribos turi būti tikslinamos pagal Potvynių grėsmės ir rizikos žemėlapius, patvirtintus Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2014-08-06 įsakymu Nr. D1-655 „Dėl Potvynių grėsmės ir rizikos žemėlapių Nemuno, Ventos, Lielupės ir Dauguvos upių baseinų rajonuose patvirtinimo“, kurie skelbiami Aplinkos apsaugos agentūros interneto svetainėje.

Ketvirtas skirsnis

Bendrojo plano sprendinių pasekmės teritorijoje vykdomoms bei planuojamoms veikloms, neatitinkančioms funkcinės zonos aprašymo

27. Esamos su reikiama leidimais vykdomos veiklos, nepaminėtos funkcinės zonos aprašyme tarp nurodytų galimų veiklų, gali būti tęsiamos ir plėtojamos, jeigu šių veiklų sąlygojamos SAZ neperžengia sklypo, kuriame plėtojama veikla, ribų;
28. Bendruoju atveju SAZ privalo tilpti sklypo, kuriame vykdoma ar planuojama ūkinė veikla, ribose. Jei veikiantiems objektams SAZ nėra įregistruotos, jos privalo tilpti sklypo ribose. Tais atvejais, kai esama ir planuojama ūkinė veikla reikalauja didesnių SAZ, jos nustatomos ir įregistruojamos teisės aktų nustatyta tvarka;
29. Jeigu sklype buvo eksploatuojami Cheminėmis medžiagomis užterštų teritorijų tvarkymo aplinkos apsaugos reikalavimų, patvirtintų LR aplinkos ministro 2008-04-30 įsakymu Nr. D1-230, 1 priede nurodyti objektai ar vykdoma šiame priede (ar jį keičiančiame teisės akte) nurodyta veikla, privaloma atlikti grunto, dirvožemio ekogeologinį tyrimą vadovaujantis teisės aktų nustatyta tvarka;
30. Teritorijose, kuriose numatyta konversija, gali būti paliekamas pramonės ir sandėliavimo žemės naudojimo būdas, kai pramoninė ir sandėliavimo veikla nesudaro neigiamo poveikio greta esančioms ir numatomoms veikloms. Šiose teritorijose pramonės ir sandėliavimo veikla gali būti plečiama tik tokiu atveju, jei ši veikla neapribos gretimų sklypų konversijos galimybes;
31. Jei į BP pažymėtą funkcinę zoną, kurioje negalima pastatų statyba, patenka žemės sklypas, kuriam iki BP įsigaliojimo nustatytas žemės naudojimo būdas, pagal kurio turinį galima statyba, statybos reglamentai sklype nustatomi parengiant BP korektūrą;
32. Žemės ūkio paskirties žemės, kurios nenumatytos urbanizuoti, gali būti naudojamos atsinaujinančių energijos išteklių (saulės energija) gavybai ir ekologiškai žemdirbystei;
33. Jei į funkcinę zoną, kurioje galima statyba, patenka įsiterpę valstybinės reikšmės miškai, veiklą juose reglamentuoja Miškų įstatymas. Šiose teritorijose miško žemę pavertus į kitas naudmenas – atskirųjų želdynų teritorijas, jas pakartotinai transformuoti galima tik į mišką;
34. Specializuotų kompleksų zonose galima bendrabučių, susijusių su teritorijoje veikiančių švietimo, sveikatos ir kitų institucijų veikla, statyba;

Penktas skirsnis
Teritorijų rezervavimas visuomenės poreikiams

35. Vilniaus miesto savivaldybė numato privačios žemės sklypų, ar jų dalių paėmimą visuomenės poreikiams socialinės, susisiekimo ir inžinerinės infrastruktūros objektams statyti, atsižvelgdama į Savivaldybės sprendimu nustatomus prioritetus. Kol sprendimas nėra priimtas, žemės sklypų savininkai gali laisvai disponuoti ir naudotis žemės sklypu pagal Nekilnojamojo turto registre įregistruotą paskirtį, naudojimo būdą bei sklypui taikytinas sąlygas bei apribojimus, Vilniaus miesto savivaldybės tarybos sprendimu gali būti sumažintas privataus žemės sklypo žemės mokestis ar šis mokestis išvis panaikintas;
36. Intensyviai naudojamų želdynų teritorijose esantys privačių subjektų valdomi žemės sklypai teisės aktų nustatyta tvarka gali būti perimami savivaldybės nuosavybėn arba gali būti sumažintas privataus žemės sklypo žemės mokestis ar šis mokestis išvis panaikintas. Išskirtiniais atvejais, pritarus savivaldybės tarybai, teisės aktais nustatyta tvarka koreguojant šio BP sprendinius, galima mažinti želdynų plotą, keičiant privačių fizinių ar juridinių asmenų valdomą bendrajame plane nurodytą želdynų funkcinę zoną į kitą funkcinę zoną. Tokiu atveju koreguojant BP sprendinius, privalo būti užtikrinamas minimalus teisės aktuose nustatytas želdyno plotas (pagal želdyno lygmenį), želdynų sistemos rišlumas, suplanuota visa pagal želdyno lygmenį reikalinga rekreacinė infrastruktūra, išlaikyti BP nustatyti želdyno pasiekiamumo ir apsirūpinimo želdynais rodikliai (BP numatytam gyventojų skaičiui). Želdynų plotą šiame punkte nurodytu būdu draudžiama mažinti regioninių parkų ir Europos bendrijos svarbos natūralių buveinių teritorijose;
37. Ekstensyviai naudojamų želdynų bei miškų ir miškingų teritorijų funkcinėse zonose esantys privačių subjektų valdomi žemės sklypai toliau naudojami pagal esamą žemės paskirtį. Teisės aktų nustatyta tvarka jie taip pat gali būti perimami savivaldybės nuosavybėn arba gali būti sumažintas privataus žemės sklypo žemės mokestis ar šis mokestis išvis panaikintas. Pritarus savivaldybės tarybai, teisės aktais nustatyta tvarka koreguojant šio BP sprendinius, galima keisti privačių fizinių ar juridinių asmenų valdomą bendrajame plane nurodytą šių želdynų ar miškų ir miškingų teritorijų funkcinę zoną į kitą funkcinę zoną. Tokiu atveju koreguojant BP sprendinius, privalo būti užtikrinamas minimalus teisės aktuose nustatytas želdyno plotas (pagal želdyno lygmenį), želdynų sistemos rišlumas, suplanuota visa pagal želdyno lygmenį reikalinga rekreacinė infrastruktūra, išlaikyti BP nustatyti želdyno pasiekiamumo ir apsirūpinimo želdynais rodikliai (BP numatytam gyventojų skaičiui). Želdynų plotą šiame punkte nurodytu būdu draudžiama mažinti regioninių parkų ir Europos bendrijos svarbos natūralių buveinių teritorijose.

II skyrius
Miesto išorės struktūra

38. Lietuvos Respublikos teritorijos bendrojo plano sprendiniuose Vilniaus miestas numatytas kaip 1-ojo – aukščiausio lygmens urbanistinis darinys valstybiniame ir tarptautiniame (europinio masto) centre (metropolinio šalies centro kategorija), šį Europinės reikšmės centrą numatant formuoti apjungiant Vilniaus ir Kauno potencialą, siekiant įtvirtinti Vilniaus galimybes tapti konkurencingu regiono centru, tikslinga ir toliau, rengiant LR BP sprendinius, išlaikyti šį metropolinio šalies centro kategorijos įteisinimo siekį, numatant atitinkamas priemones. Tokia potencialų sanglauda sudaro pagrindą atsirasti europinėms institucijoms ir kitiems politiniams ekonominiams dariniams šioje teritorijoje bei plėtoti tiesioginius ryšius su Europos urbanistiniu karkasu.

39. Lietuvos Respublikos teritorijos bendrajame plane, kituose aukštesnio lygmens TPD bei valstybės strategijose siektina:
- 39.1. Užtikrinti darnią Vilniaus miesto ir jo regiono plėtrą:
- 39.1.1. Įteisinti Vilniaus miesto metropolinę zoną, kurioje būtinas urbanizacijos procesų reguliavimas tarpusavyje bendradarbiaujant visoms besiribojančioms savivaldybėms.
- 39.1.2. Siekti kartu su gretimomis Vilniaus ir Trakų rajonų savivaldybėmis sudaryti veiklos miesto ir artimojo priemiesčio plėtros koordinavimo sutartis, kurių tikslas – koordinuoti miesto ir artimojo priemiesčio veiklą, vystant susisiekimo, inžinerinę, socialinę infrastruktūrą, verslo plėtrą. Įvertinant „artimojo priemiesčio“ gretimybę šalia Vilniaus miesto administracinių ribų, tikslinga veiklą koordinuoti šiose teritorijose:
- Lentvaris (Vakarų zona);
 - Zujūnai–Antežeriai–Buivydiškės, Plytinė–Platiniškės, Bieliūnai–Dvarkščiai, Avižieniai, Bukiškis, Bajorai, Didžioji Riešė, Bendoriai, Lindiniškės (Šiaurės Vakarų zona);
 - Galgiai (Šiaurės-Rytų zona);
 - Nemėžis, Grigaičiai, Daržininkai, Skaidiškės, Rudamina, Kalviškės, Juodšiliai, Vaidotai–Pagiriai (Pietryčių zona).
40. Siekiant sustiprinti sostinės statusą ir užtikrinti Vilniaus miesto susisiekimo infrastruktūros poreikius, reikalinga:
- 40.1. siekti pilnos Vilniaus išorės susisiekimo tinklo integracijos į ES transporto sistemą. Rytų – Vakarų transporto koridorius yra vienas iš svarbiausių įvairiarūšio transporto plėtros projektų Lietuvoje. Šio koridoriaus infrastruktūros plėtra naudojant Klaipėdos valstybinį jūrų uostą ir logistikos centrus Klaipėdoje, Kaune, Vilniuje sudaro palankias prielaidas ES ir Rytų šalių prekybiniams mainams vystyti bei geras sąlygas įsilieti į Baltijos jūroje numatomus plėsti jūrų greitkelius į Skandinavijos, Vokietijos ir kitų ES valstybių narių TEN–T tinklus.
- 40.2. užtikrinti miesto magistralinių gatvių jungčių tęstinumą su pagrindiniais užmiesčio automobilių keliais, iš kurių svarbiausi – magistraliniai keliai A1, A2 ir A3. Vilniuje suformuotas greito susisiekimo A kategorijos gatvių tinklas, užtikrinantis gerus užmiesčio tranzitinio transporto ryšius su Vilniaus miesto pramonės, sandėlių ir logistikos zonomis.
- 40.3. plėtoti viešojo transporto maršrutinį tinklą Vilniaus priemiesčiuose:
- 40.3.1. pagerinti susisiekimą su intensyviu transporto ryšius su Vilniumi turinčia Suderve, Nemenčine, Trakais, Vieviu, Marijampoliu, Lavoriškėmis, Maišiagala, Baltąja Voke;
- 40.3.2. Vilniaus miesto teritorijoje siūloma mažinti esamų galinių punktų skaičių, optimizuojant šių maršrutų tinklą pagal aptarnavimo kryptis;
- 40.4. vystyti geležinkelio transportą, kuris yra svarbi alternatyva automobilių transportui sprendžiant aplinkosaugines ir ekologines problemas Vilniaus regione. Pagal Europos Sąjungos bendros Europos transporto erdvės kūrimo planą, Europos valstybių sostinės turi būti sujungtos daugiarūšio transporto jungtimis. Numatyti europinės vėžės Rail Baltica geležinkelio atšaką Kaunas – Vilnius pietinėje Vilniaus miesto dalyje su galimybe jį pratęsti Minsko, Kijevo kryptimi. Europinės vėžės geležinkelio stotis turėtų būti parinkta galimybių studijoje (orientacinė vieta galėtų būti šalia Vilniaus tarptautinio oro uosto ar esamoje Vilniaus centrinėje geležinkelio stotyje.

- 40.5. plėtoti Vilniaus oro uosto infrastruktūros kompleksą, gerinant keleivių ir lėktuvų aptarnavimą iki 2030 m. (vertinant pagal perspektyvinius keleivių srautus Vilniaus rekonstruotas esamas lėktuvų kilimo ir tūpimo takas tenkina skrydžių poreikius iki 2045 m.):
- 40.5.1. Siūloma Lietuvos Respublikos teritorijos bendrajame plane apsispręsti dėl Lietuvos oro uostų plėtojimo strategijos, Vilniaus oro uosto plėtros ir lėktuvų kilimo ir tūpimo tako įrengimo ir dislokacijos;
 - 40.5.2. Lėktuvų skrydžių neigiamas poveikis gyventojams iki 2030 m. galėtų būti sprendžiamas kompensacinėmis priemonėmis.
41. BP miesto išorės struktūros sprendiniai suformuoja miesto savivaldybės nuostatas strateginio planavimo dokumentų, valstybės, regiono, kaimyninių savivaldybių teritorijų planavimo dokumentų rengimui bei bendradarbiavimo projektams.

III skyrius

Miesto vidaus struktūra

Pirmas skirsnis

Vilniaus miesto savitumas

42. Savitą Vilniaus miestovaizdį apibūdina bendra miesto plano struktūra, gatvių ir aikščių tinklas, skirtingais principais suformuotos miesto centro bei istorinių priemiesčių dalys bei išsiskiriančios urbanistinės struktūros detalės – istoriniai gotikos, renesanso, baroko ir klasicizmo stilių pastatų kompleksai, moderniosios XX ir XXI amžių architektūros pastatai dešiniajame Neries krante, supami natūralių lendynmečio upės suformuotų, miškais apaugusių šlaitų. Šių miestovaizdžio elementų visuma lemia iki šių dienų išsaugotus savitus siluetus, panoramas ir perspektyvas.
43. Pagrindinės Vilniaus miesto savitumo saugojimo ir puoselėjimo priemonės:
- 43.1. Iki mūsų dienų išlikusio gamtos ir kultūros paveldo, istorinių pastatų kompleksų bei istorinių miesto želdynų, žaliųjų lendynmečio upės suformuotų šlaitų apsauga;
 - 43.2. Bendrosios miesto plano struktūros, gatvių ir aikščių, viešųjų želdynų tinklo identifikavimas ir apsauga;
 - 43.3. Istorinių miesto panoramų nuo bendrajame plane nurodytų svarbiausių miesto centro apžvalgos taškų, pagrindinių įvažiavimų į miesto centrą ir kitų charakteringų taškų apsauga ir harmoningas formavimas;
 - 43.4. Atskirose Vilniaus miesto dalyse, rajonuose, kvartaluose ir kaimynijose susiformavusių savitų urbanistinės struktūros požymių ir charakteristikų apsauga, nustatant saugojimą ar tvarią kaitą užtikrinančius užstatymo ir viešųjų erdvių tipologiją, užstatymo tankio ir intensyvumo rodiklius, foninį urbanistinių struktūrų ir pastatų aukštį, kitus specifinius atskirų teritorijų parametrus.

Antras skirsnis

Miesto urbanistinės struktūros tobulinimas

44. Pagrindinės priemonės, sprendžiant Vilniaus miesto urbanistinės struktūros problemas:
- 44.1. Toliau vystyti miesto centrus (pagrindinį miesto centrą ir lokalius miesto dalių centrus), formuoti jų mišrią funkcinę struktūrą bei kompaktišką užstatymą;
 - 44.2. Pirmenybę skirti vidinei miesto plėtrai, teritorijų antriniam panaudojimui (konversijai), modernizavimui, nebaigtų formuoti kvartalų užstatymui (miesto

- centrinėje ir vidurinėje zonose – pagrindinio centro, miesto dalies centrų zonose, taip pat sovietmečiu užstatytose intensyvaus užstatymo gyvenamosiose zonose):
- 44.2.1. panaudoti apleistas, neefektyviai naudojamas teritorijas (konversija, antrinis panaudojimas);
 - 44.2.2. renovuoti, modernizuoti sovietinio laikotarpio daugiabučių namų rajonus;
 - 44.2.3. konvertuoti tankiai apgyvendintas sodininkų bendrijų teritorijas į gyvenamąsias teritorijas;
 - 44.2.4. numatant naują statybą iš dalies užstatytose ar neužstatytose teritorijose, formuoti kvartalus pagal BP sprendiniuose numatytus užstatymo tipologinius principus (morfologinę urbanistinę struktūrą);
- 44.3. Formuoti intensyvaus užstatymo zonas šalia pagrindinių transporto koridorių su viešuoju transportu;
 - 44.4. Nutiesti svarbiausias trūkstamas transporto jungtis (Šiaurinė g., Mykolo Lietuvos g.), pagrindinius dviračių takus, įrengti želdynus;
 - 44.5. Tarp naujai užstatomų teritorijų periferinėje zonoje, pirmenybę skirti Pilaitės šiaurinei daliai, teritorijai prie Minsko plento ir teritorijoms prie Ukmergės g. šalia Vakarinio aplinkkelio;
 - 44.6. Skatinti prioritetinių teritorijų plėtojimą, jose numatant visų rūšių infrastruktūros plėtrą ir neprioritetinėse teritorijose nustatant privalomuosius reikalavimus privačios iniciatyvos teise planuojamai plėtrai.
- 45. Vidinės plėtros skatinimas esamose užstatytose teritorijose:
 - 45.1. Toliau plėtoti pagrindinio miesto centro ir lokalių miesto dalių sistemą („Vakarų“ – prie Pilaitės pr. ir Vakarinio aplinkkelio, „Šiaurės Vakarų“ – prie Ukmergės g. ir Vakarinio aplinkkelio, „Rytų“ – Naujojoje Vilnioje, taip pat Žirmūnuose bei Grigiškėse);
 - 45.2. Formuoti išbaigtas, kokybiškas užstatymo struktūras bei viešąsias erdves, skatinti neefektyviai naudojamų teritorijų konversiją, žemės naudojimo daugiafunkciškumą;
 - 45.3. Intensyvinti užstatymą šalia pagrindinių transporto koridorių su viešuoju transportu (Savanorių pr., Laisvės pr.-Ateities g., Pilaitės pr.-T.Narbuto g.-Konstitucijos pr., Ukmergės g., Kalvarijų g., Dariaus ir Girėno g., Pramonės g.);
 - 46. Tęsti savivaldybės vykdomą kaimynijų atnaujinimo programą ir papildomai skatinti problematiškiausių kvartalų atsinaujinimą sovietinio laikotarpio daugiabučių namų rajonuose.

Trečias skirsnis **Miesto infrastruktūros plėtojimo principai**

- 47. Plėtros naujai urbanizuojamose teritorijose realizavimas.
 - 47.1. Savivaldybė palaiko naują plėtrą prioritetinėse plėtros kryptyse, skirtą miesto erdvinei struktūrai subalansuoti (Pilaitėje, prie Minsko pl. ir prie Ukmergės g., verslo, gamybos ir sandėliavimo teritorijos prie Lentvario ir Kuprioniškėse);
 - 47.2. Neprioritetinės plėtros teritorijos plėtojamos privačiomis lėšomis. Jose savivaldybės lėšomis nenumatoma vystyti socialinės ir inžinerinės infrastruktūros.
- 48. Miesto urbanistinės struktūros tobulinimo prioritetai:
 - 48.1. Apleistų ir neišnaudoto potencialo teritorijų konversijos prioritetai:
 - I prioritetas: miesto centrinė dalis, Senamiestis;
 - II prioritetas: Pietinės greito eismo gatvės aplinka;
 - III prioritetas: Naujoji Vilnia;
 - IV prioritetas: Žirmūnų šiaurinė dalis;

- 48.2. Sovietinio laikotarpio daugiabučių namų rajonų kompleksinio atnaujinimo ir pritaikymo šiuolaikiniams poreikiams prioritetai:
 I prioritetas: Naujininkai, Naujoji Vilnia, Žirmūnų šiaurinė dalis;
 II prioritetas: Šnipiškės, Vilkpėdė, Naujamiestis;
 III prioritetas: Baltupiai, Grigiškės, Žirmūnų pietinė dalis;
 IV prioritetas: Fabijoniškės, Santariškės, Antakalnis, Karoliniškės, Viršuliškės, Lazdynai, Šeškinė, Justiniškės, Pilaitės pietinė dalis, Pašilaičiai;
- 48.3. Sodininkų bendrijų teritorijų konversijos į gyvenamąsias teritorijas prioritetai:
 I prioritetas: baigiama konversija teritorijose, kur ji įvykusi daugiau nei 70 proc.;
 II prioritetas: baigiama konversija teritorijose, kur ji įvykusi nuo 41 iki 69 proc.;
 III prioritetas: baigiama konversija teritorijose, kur ji įvykusi iki 40 proc.;
 IV prioritetas: sodininkų bendrijų konversija į gyvenamąsias teritorijas zonose, kurios patenka į rezervuotą kitos krypties lėktuvų kilimo ir tūpimo tako ir perspektyvinę lėktuvų triukšmo zoną (tuo atveju, jei Lietuvos Respublikos teritorijos bendrajame plane bus atsisakyta kitos krypties lėktuvų kilimo ir tūpimo tako);
49. Lėšų konsolidavimas miesto urbanistinės struktūros plėtojimui būtinos infrastruktūros vystymui. Lėšos miesto urbanistinės struktūros plėtojimui būtinos infrastruktūros vystymui konsoliduojamos teisės aktų nustatyta tvarka. Infrastruktūros įmoka skirtingoms miesto dalims diferencijuojama pagal BP pagrindinio brėžinio reglamentų lentelėje nurodytas infrastruktūros plėtros įmokos zonas. BP sprendiniuose nustatyta infrastruktūros plėtros įmokos zonos reikšmė jokių konkrečių apribojimų ar įmokų privatiems ar juridiniams asmenims nenustato.
50. Teisės aktų nustatyta tvarka diferencijuojant įvairių rūšių infrastruktūros (viešojo transporto, inžinerinės ir socialinės infrastruktūros paslaugų) eksploataavimo tarifus, rekomenduojama atsižvelgti į miesto teritorijos zonavimą pagal BP pagrindinio brėžinio reglamentų lentelėje, nurodytas infrastruktūros eksploataavimo tarifo zonas. BP sprendiniuose nustatyta infrastruktūros eksploataavimo tarifo zonos reikšmė jokių konkrečių apribojimų ar įmokų privatiems ar juridiniams asmenims nenustato.
51. BP nustatytos infrastruktūros plėtros įmokos ir infrastruktūros eksploataavimo tarifų zonos yra rekomendacinės ir gali būti tikslinamos atskiru savivaldybės tarybos sprendimu, šioms zonoms nustatant infrastruktūros plėtros ar eksploataavimo įmokos tarifus.

Ketvirtas skirsnis **Aukštybiniai pastatai**

52. Vilniaus mieste tęsiama ilgalaikė aukštybinių pastatų koncentracijos tam tikslui numatytose teritorijose politika.
53. Aukštybinių pastatų zonos, pastatų aukščio reglamentai ir teritorijos, kuriose numatyta galimybė atsirasti aukštybiams pastatams, pateikti Pagrindiniame brėžinyje ir Pagrindinio brėžinio reglamentų lentelėje.
54. BP sprendiniuose numatytos šios zonos aukštybinių pastatų lokalizacijai:
 54.1. „Architektūrinė kalva“ dešiniajame Neries krante, tęsiant aukštybinio užstatymo komplekso formavimą;
 54.2. Teritorijos formuojamo centro zonoje prie Pilaitės pr., tarp Laisvės pr. ir Vakarinio aplinkkelio, tęsiant aukštybinio užstatymo komplekso formavimą.
55. Teritorijos, kuriose galimos pavienės miesto urbanistinės struktūros mazgus akcentuojančios vertikalės:

- 55.1. Teritorija prie Vingio parko (tarp Geležinio Vilko g., Laisvės pr., Neries upės ir Vingio parko) – parengtas specialusis planas, kuris numatė aukštybinių pastatų statybos galimybę teritorijoje. Rengiant teritorijos detalųjį planą, gali būti tikslinamos aukštybinių pastatų statybos vietos ir aukščiai.
- 55.2. Kitos teritorijos, kuriose pavienių vertikalių atsiradimo galimybė gali būti analizuojama rengiant vietovės lygmens kompleksinio teritorijų planavimo dokumentus:
 - 55.2.1. Teritorijos formuojamo linijinio centro zonoje prie Ukmergės g. tarp Vakarinio aplinkkelio ir planuojamos Šiaurinės g. (1 zona - „miesto vartų“ aplinkoje prie Vakarinio aplinkkelio ir 2 zona – šalia Šiaurinės g.);
 - 55.2.2. Teritorijos Žirmūnuose (1 zona – tarp Kareivių ir Lakūnų g., 2 zona – tarp Kareivių, Kalvarijų g. ir Žvalgų g. ir 3 zona – tarp P. Lukšio, Kalvarijų g. ir J. Treinio g.);
 - 55.2.3. Teritorijos šalia Laisvės pr. (1 zona – tarp Laisvės pr. ir Parodų g., 2 zona – tarp Oslo ir Šiltnamių g., esamų šiltnamių aplinkoje);
 - 55.2.4. Teritorija prie Tūkstantmečio, Vilkpėdės g. ir geležinkelio.
56. Aukštybinių pastatų architektūriniai sprendimai parenkami architektūrinių konkursų būdu.
57. Projektuojant aukštybinius pastatus būtinas detalesnis užstatymo silueto modeliavimas, įvertinant miesto ir jo dalių erdvinę struktūrą, planuojamų pastatų įtaką panoramoms iš BP fiksuotų bei kitų aktualių apžvalgos taškų.
58. BP sprendiniuose p. 54 numatytose zonose aukštybinių pastatų lokalizacijai, nurodyti UI ir UT gali būti didinami ne daugiau kaip 2 kartus, jeigu tai pagrįsta kompoziciniais motyvais ir leidžia esamos ir kuriamos inžinerinės infrastruktūros pajėgumai. Konkreti tarpinė UI ir UT reikšmė turi būti nustatoma vietovės lygmens TPD.

Penktas skirsnis

Mažmeninės prekybos objektų išdėstymo privalomieji reikalavimai

59. BP atskiroms funkcinėms zonoms nustatytas didžiausias galimas vieno mažmeninės prekybos objekto bendrasis plotas (kv.m) nurodytas BP pagrindinio brėžinio reglamentų lentelėje. Mažmeninės prekybos objektų skaičius vienoje funkcinėje zonoje nėra ribojamas.
60. Didžiausias galimas vieno mažmeninės prekybos objekto bendras plotas (kv. m) gali būti didesnis tais atvejais, kai patalpos prekybai įrengiamos esamuose kitos paskirties pastatuose (sprendžiama nustatyta tvarka derinant tokio pastato rekonstrukcijos projektinius pasiūlymus);
61. Rengiant vietovės lygmens kompleksinio TPD, nustatytas iki 100 kv. m didžiausias galimas vieno mažmeninės prekybos objekto bendras plotas prie pagrindinių gatvių gali būti didinamas iki 500 kv. m;
62. Atskirose funkcinėse zonose, kuriose BP sprendiniai numato galimybę statyti didžiuosius (didesnius nei 20 000 kv.m bendrojo ploto) prekybos centrus, nustatyti reikalavimai jų vidinei erdvinei sąrangai – vidinėje pastato struktūroje būtina įrengti viešųjų erdvių sistemą.

IV skyrius Gamtinė aplinka

Pirmas skirsnis

Vilniaus miesto gamtinio karkaso sudėtinės dalys

63. Gamtinis karkasas – vientisas gamtinio ekologinio kompensavimo teritorijų tinklas, įteisintas LR Aplinkos apsaugos ir Saugomų teritorijų įstatymuose. Gamtinio karkaso teritorijų tvarkymą bei veiklos jose apribojimus apibrėžia Gamtinio karkaso nuostatai, patvirtinti Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2007-02-14 įsakymu Nr. D1-96.
64. Svarbiausieji Vilniaus ir jo aplinkos GK funkciniai-struktūriniai elementai - nacionalinės ir regioninės svarbos migraciniai koridoriai ir vidinio stabilizavimo arealai (sudedamosios dalys) (žr. brėž. Gamtinio karkaso schema):
- 64.1. Tarptautinės ir nacionalinės svarbos:
- 64.1.1. tarptautinės svarbos Baltijos ežerotojo kalvyno geoekologinė takoskyra (prie vakarinės miesto ribos – Vilniaus ir Trakų raj. teritorijoje; nustatyta aukštesnio lygmens ir gretimų savivaldybių TPD);
- 64.1.2. nacionalinės svarbos Neries migracinis koridorius;
- 64.2. Regioninės svarbos:
- 64.2.1. Vokės migracinis koridorius;
- 64.2.2. Vilnios migracinis koridorius;
- 64.2.3. Bezdonių vidinio stabilizavimo arealas (jo dalis miesto teritorijoje);
- 64.2.4. Neries ir Vilnios paslėnių erozinių kalvynų bei šlaitų vidinio stabilizavimo arealai:
- Sapieginės (Lyglaukių – Sapieginės – Šveicarijos – Iškartų – Ancučių - Barsukynės);
 - Ribiškių ir Pavilnių (Naujininkų – Liepkalnio – Ribiškių – Pavilnio - Žaliakalnio);
 - Karoliniškių (Karoliniškių - Šeškinės);
 - Panerių;
- 64.2.5. Vokės senslėnio šlaitų vidinio stabilizavimo arealas.
65. Vilniaus miesto mikroregioninės svarbos vidinio stabilizavimo arealai (žr. brėž. *Gamtinio karkaso schema*):
- Pagubės – Žaliųjų ežerų – Ežerėlių;
 - Bajorų – Visorių;
 - Valakupių – Aukštagerio (Valakupių – Aukštagerio – Pylimėlių - Kairėnų);
 - Belmonto (Lyglaukių – Gojaus - Belmonto);
 - Vingio ir Taurakalnio;
 - Lazdynėlių;
 - Gudelių;
 - Kriauciūnų ir Platiniškių;
 - Jočionių – Neravų;
 - Gariūnų (Kadriškių – Gariūnų - A. Panerių – Raistelių – Kelmijos);
 - Trakų Vokės (Trakų Vokės – Vaidegių – Dobrovilės);
 - Pagirių.
66. Rajoninės svarbos Vilniaus miesto GK sudedamosios dalys:
- 66.1. Vidinio stabilizavimo arealai– didesnės želdynų funkcinės zonos bei autonomiškos miškų ir miškingų teritorijų funkcinės zonos, esančios urbanizuotose teritorijose;

- 66.2. Migraciniai koridoriai– upelių slėnių, dubaklonių dalys: Riešės - Turniškių upelio, Sauso ež. intakų, Verkės - Jeruzalės tvenkinio; Cedrono, Antavilio – Balžio – Juodžio - Tapelių ež., Veržuvos, Dvarčionių dubaklonio - Dvarčios, Murlės - Nemėžos, Bevardžio deš. Rudaminos intako, Sudervės, Tarandės, Gelūžės ež. ir intakų bei kitos.
67. Vietinės svarbos GK sudedamosios dalys:
- 67.1. Vietiniai vidinio stabilizavimo arealai – tai smulkiosios BP želdynų funkcinės zonos ir smulkieji geomorfologiniai GK elementai – (autonominiai) šlaitai bei biogeninio reljefo zonos, esantys urbanizuotose/urbanizuojamose teritorijose. Analogiški elementai, esantys aukštesniojo rango GK dalyse, kaip vietiniai vidinio stabilizavimo arealai neidentifikuojami. Vietinių vidinių stabilizavimo arealų tvarkymo reglamentai pateikti antrame šio skyriaus skirsnyje.
- 67.2. Vietiniai migraciniai koridoriai – tai geomorfologiniai elementai – sausaslėniai. Jų tvarkymo reglamentai pateikti šio skyriaus antrame skirsnyje.

Antras skirsnis

Geomorfologiniai gamtinio karkaso elementai; jų apsaugos ir tvarkymo reglamentai

68. Papildomi tvarkymo reglamentai nustatomi *ypatingiems GK elementams*, pavaizduotiems BP brėžinyje *Geomorfologiniai gamtinio karkaso elementai*, kurie yra savarankiškos vietinio rango GK dalys, arba patenka į aukštesnio rango GK struktūrų sudėtį:
- natūraliems ir mažai pakeistiems šlaitams, statesniems nei 10°;
 - salpoms ir l-moms viršsalpinėms terasoms;
 - sausaslėniams;
 - pelkinėms lygumoms (biogeninio reljefo zonoms);
 - glaciokarstinėms dubėms.
69. Aukščiau išvardintų geomorfologinių elementų duomenų bazė kaupiama ir nuolat tikslinama savivaldybės GIS.
70. Šlaitai – natūralios ir pusiau natūralios šlaitinės juostos, jų atkarpos, ar sudėtingos konfigūracijos paviršiai, kurių vidutinis nuolydis, matuojant nuo apatinės (papėdės) iki viršutinės briaunos – didesnis nei 10°, vidutinis aukštis – didesnis nei 6 m, o užimamas plotas (horizontalioje projekcijoje) – ne mažesnis nei 1 ha; taip pat – raguvų šlaitai, kurių didžiausias aukštis viršija 6 m, neribojant mažiausio aukščio, o nuolydžio ir ploto kriterijai – tokie patys, kaip aukščiau aprašytieji. Šiuo BP nustatomi BP brėžinyje *Geomorfologiniai gamtinio karkaso elementai* nurodytų šlaitų apsaugos ir tvarkymo reikalavimai:
- 70.1. Šiuose šlaituose bei jų viršutinių ir apatinių paribių juostose koncentruojami atskirieji ir/ar priklausomieji želdynai;
- 70.2. Neries ir Vilnios slėniuose, prie paslėnių šlaitų (PS) ir tarpterasinių šlaitų (TS), pažymėtų BP brėžinyje *Geomorfologiniai gamtinio karkaso elementai*, viršutinės briaunos, kur yra slėnių apžvalgos galimybė, tiesiami viešieji takai, įrengiamos regyklos. Vizualinės aukščiau minėtų šlaitų apsaugos tikslas – jų, kaip „žaliosios miesto karūnos“, reikšmės miestovaizdyje išsaugojimas;
- 70.3. Numatant intervenciją į susiformavusį šlaitų paviršių, želdinių šalinimą, privaloma taikyti specialiąsias priešerozines priemones, pagrindžiant jų tinkamumą konkrečiu atveju;
- 70.4. Kol neparengti BP sprendinius konkretizuojantys vietovės lygmens kompleksinio teritorijų planavimo dokumentai, statybai šlaituose ir jų prieigose, esančiuose urbanizuotose ir urbanizuojamose teritorijose, taikomi šie apribojimai:

- 70.4.1. Naujų pastatų statyba, išskyrus rekreacinių teritorijų aptarnavimui reikalingus pastatus, tokiuose šlaituose ir jų viršutinių ir apatinių paribių 25 m pločio juostose negalima;
- 70.4.2. Pastatų aukštis ribojamas 50 m atstumu nuo šlaitų viršutinės ir apatinės briaunos. Šioje zonoje pastato aukštis negali viršyti pusės šlaito aukščio bei privalo būti mažesnis, nei pusė atstumo nuo pastato iki šlaito briaunos. Nustatant konkretų pastatų aukštį, turi būti remiamasi inžinerinių-geologinių, gamtinių, urbanistinių tyrimų išvadomis;
- 70.4.3. Rekonstruojant pastatus šlaituose ir jų 25 metrų pločio paribių juostose užstatymas privalo neviršyti urbanistiniam kontekstui būdingų aukščio, užstatymo tankio ir intensyvumo parametrų, nedaryti neigiamo poveikio miestovaizdžiui.
- 70.5. Rengiant BP sprendinius konkretizuojančius vietovės lygmens kompleksinio teritorijų planavimo dokumentų sprendinius, šlaituose, esančiuose urbanizuotose ir urbanizuojamose teritorijose bei jų prieigose, taikomi šie apribojimai:
 - 70.5.1. Šlaitų ir jų viršutinės bei apatinės briaunos ribos pagal šiame reglamente pateiktą apibūdinimą tikslinamos masteliu, ne smulkesniu nei 1:1000;
 - 70.5.2. Naujų pastatų statybą šlaituose ir jų 25 m pločio viršutinių ir apatinių paribių juostose galima numatyti tik jeigu sklype yra esamas užstatymas - jį griauinant ar rekonstruojant. Paribių juostos plotį, išskyrus paslėnių šlaitus (PS) ir tarpterasinius šlaitus (TS), pažymėtus BP brėžinyje *Geomorfologiniai gamtinio karkaso elementai*, galima siaurinti, išlaikant ne mažesnę nei 15 m plotį, jeigu tai pagrindžiama esama urbanistine situacija, inžinerinių-geologinių tyrimų išvadomis ir planuojamo užstatymo vizualinio poveikio miestovaizdžiui vertinimu.
 - 70.5.3. Užstatymo rodikliai (UI, UT, pastatų aukščio ir kiti) šlaituose ir jų 50 m pločio paribių zonose nustatomi, pagrindžiant inžinerinių-geologinių tyrimų išvadomis, vizualinio poveikio miestovaizdžiui vertinimu. Šie rodikliai gali viršyti susiklosčiusio urbanistinio konteksto parametrus tik gavus teigiamą kolektyvinio ekspertinio vertinimo išvadą.
- 71. Salpinės terasos nurodytos BP brėžinyje *Geomorfologiniai gamtinio karkaso elementai*. Salpinių terasų tvarkymo reikalavimai:
 - 71.1. Neurbanizuotose ir neurbanizuojamose teritorijose esančiose salpinėse terasose naujų pastatų statyba, išskyrus rekreacinių teritorijų aptarnavimui reikalingus pastatus, negalima. Čia galimos tik pakrančių tvarkymo priemonės, taikant bioinžinerinius metodus; galima įrengti plažus, būtinuosius hidrotechninius statinius, prieplaukas.
 - 71.2. Urbanizuotose ir urbanizuojamose teritorijose esančiose salpinėse terasose laikomasi principinės nuostatos: gamtinių elementų – tiek, kiek galima, dirbtinių – tiek, kiek būtina:
 - 71.2.1. galima įrengti plažus, būtinuosius hidrotechninius statinius, prieplaukas; įvertinus potvynių poveikį, įrengiami viešieji takai-jungtys. Galimas pakrantės tvirtinimas, išlaikant esamus lėkštus šlaitus, bioinžineriniams metodams teikiama pirmenybė. Reguluojamas savaiminis užžėlimas. Želdinimas – vietiniais potvynius pakenčiančiais augalais (karklais, meldais ir kt.);

- 71.2.2. intensyviausio naudojimo potencialą turinčiose salpinių terasų atkarpose galimas „kietojo kranto“ krantinės įrengimas, nesiaurinant upės vagos, prieiga prie vandens įrengiama plačiomis pakopomis;
 - 71.2.3. naujų pastatų statyba galima tik parengus vietovės lygmens kompleksinio teritorijų planavimo dokumentus, kurių apimtyje privalu atlikti hidrologinę ir potvynių rizikos ekspertizes. Užstatymo reglamentai nustatomi, užtikrinant vizualinę pakrančių miestovaizdžio apsaugą. Statytojas prisiima visą riziką dėl galimos žalos nuo potvynių /poplūdžių.
72. I-os viršsalpinės terasos nurodytos BP brėžinyje *Geomorfologiniai gamtinio karkaso elementai*. I-mų salpinių terasų tvarkymo reikalavimai:
- 72.1. Neurbanizuotose ir neurbanizuojamose teritorijose esančiose I-ose viršsalpinėse terasose naujų pastatų statyba, išskyrus rekreacinių teritorijų aptarnavimui reikalingus pastatus, negalima. Čia koncentruojami skirtingo naudojimo intensyvumo atskirieji želdynai, siekiama formuoti jų tinklinę struktūrą. Ten, kur yra naudojimo potencialas, įrengiami želdynai su intensyvia poilsio ir sporto infrastruktūra;
 - 72.2. Urbanizuotose ir urbanizuojamose teritorijose esančiose I-ose viršsalpinėse terasose pastatų statybos galimybės nustatomos rengiant vietovės lygmens TPD, kurių apimtyje būtina hidrogeologinė ekspertizė; užstatymo reglamentai nustatomi, užtikrinant vizualinę pakrančių miestovaizdžio apsaugą;
 - 72.3. I-osiose terasose, *upių pakrantėse* įtvirtinamas viešojo naudojimo prioritetas, skatinamas pėsčiųjų-dviratininkų takų įrengimas;
 - 72.4. Dėl negiliai slūgsančio požeminio vandens horizonto gruntas I-ose terasose turi būti apsaugotas nuo antropogeninės taršos. Renkantis lietaus vandentvarkos būdą, ten, kur hidrogeologinės sąlygos leidžia ir žemės paviršiaus plotas nėra priskiriamas „galimai teršiamoms teritorijoms“¹ pirmenybė teikiama vandens sulaikymui apvalant ir infiltracijai į gruntą.
73. Sausaslėniai, nurodyti BP brėžiniuose *Geomorfologiniai gamtinio karkaso elementai* ir *Gamtinio karkaso schema*. Sausaslėnių tvarkymo reikalavimai:
- 73.1. Sausaslėniams, kaip vietinės svarbos migraciniams koridoriams – GK sudedamosioms dalims – taikomi Gamtinio karkaso nuostatų reikalavimai;
 - 73.2. Neužstatytose sausaslėnių dalyse urbanizuotose ir urbanizuojamose teritorijose koncentruojami atskirieji ir priklausomieji želdynai;
 - 73.3. Jeigu sausaslėnio dugnu teka upelis, neužstatomos juostos plotis turi būti ne mažesnis nei po 50 m nuo kranto linijos abipus upelio; rengiant bendrojo plano sprendinius detalizuojančius TPD ar kitus projektus, šioje juostoje numatoma atskirųjų želdynų ir/ar priklausomųjų želdynų teritorija, užtikrinant jos viešo naudojimo galimybes. Neužstatomos juostos plotis gali būti tikslinamas rengiant vietovės lygmens kompleksinio TPD, įvertinus gamtines-urbanistines sąlygas, tačiau bet koku atveju jos plotis negali būti mažesnis nei po 40 m nuo kranto linijos. Rekreacinei paskirčiai reikalingi pastatai ir statiniai vietovės lygmens TPD nurodytose vietose gali būti statomi ir arčiau kranto linijos;
 - 73.4. Esant poreikiui ir tinkamoms hidrogeologinėms sąlygoms, užtikrinant apsaugą nuo taršos, sausaslėnių atkarpose koncentruojamos lietaus vandens kaupyklos ir infiltravimui į gruntą skirtos sistemos.

¹ Pagal *Paviršinių nuotekų tvarkymo reglamento* apibrėžtį.

74. Pelkinės lygumos (biogeninio reljefo zonos)², nurodytos BP brėžinyje *Geomorfologiniai gamtinio karkaso elementai*. Pelkinių lygumų tvarkymo reikalavimai:
- 74.1. Neurbanizuotose ir neurbanizuojamose teritorijose siekiama išsaugoti esančių pelkinių lygumų ekosistemas, urbanizuotoje aplinkoje esančiose pelkinėse lygumose koncentruojami atskirieji ir priklausomieji želdynai;
- 74.2. Urbanizuotose ir urbanizuojamose teritorijose ketinant užstatymo tikslu nusausti pelkines lygumas, rengiami vietovės lygmens TPD, tikslinant pelkinių lygumų ribas masteliu, ne smulkesniu nei 1:1000 ir atliekant pelkių ekosistemos ekspertizę/vertinimą.
75. Glaciokarstinės dubės nurodytos BP brėžinyje *Geomorfologiniai gamtinio karkaso elementai*. Glaciokarstinių dubių tvarkymo reikalavimai:
- 75.1. Glaciokarstinėse dubėse ir jų 25 m pločio paribių juostose pastatų statyba negalima;
- 75.2. Glaciokarstinių dubių paribių juostų plotis hidrogeologinių ekspertizų pagrindu gali būti tikslinamas rengiant vietovės lygmens teritorijų planavimo dokumentus, analizės mastelis ne smulkesnis nei 1:1000;
- 75.3. Aplinkui išlikusius glaciokarstinių dubių ežerėlius formuojami atskirieji želdynai, sklypuose esančiose dubėse įrengiami priklausomieji želdynai;
- 75.4. Išlikusius dubių-ežerėlius (jų fragmentus) rekomenduojama renatūralizuoti; esant tinkamoms hidrogeologinėms sąlygoms, juose skatinamas lietaus vandens kaupyklų įrengimas, o sausose dubėse – kartu ir infiltracinių sistemų įrengimas.

Trečias skirsnis Gamtinio karkaso stiprinimo priemonės

76. Gamtinio karkaso stiprinimas, tvarkant „žaliąsias jungtis“:
- 76.1. Regeneruojant mažai fragmentuotą miškingų teritorijų ruožą tarp Augustų - Vanaginės miško ir Karoliniškių erozinio kalvyno, nusidriekusį per Visorių - Bajorų miškus, Cedrono aukštupio draustinį, Šeškinės ozą ir Šeškinės šlaitus, stiprinamas vientisumas, ekologinis bei rekreacinis – komunikacinis potencialas. Šio gamtinio koridoriaus sankirtose su susisiekimo koridoriais – Ateities gatve, Ozo gatve, būsima Šiaurine gatve ir Ukmergės gatve būtina numatyti žaliąsias jungtis užtikrinančias kompensacines priemones, analizuojant ir skirtingo lygio sankirtų tikslingumą;
- 76.2. Urbanizuotose gamtinio karkaso dalyse formuojant kompaktišką miesto struktūrą, gamtinis karkasas stiprinamas *Struktūrinėmis žaliosiomis jungtimis susisiekimo koridoriuose*³ (pažymėtomis BP brėžinyje *Gamtinio karkaso schema*); šių jungčių tinklas jungia tarpusavyje įvairaus rango (centrinius, rajoninius, vietinius) želdynus;
- 76.3. Urbanizuotose ir urbanizuojamose miesto dalyse, ne gamtinio karkaso teritorijose, Struktūrinėmis žaliosiomis jungtimis susisiekimo koridoriuose formuojamas išplėstinis „žaliasis tinklas“, jungiantis svarbius GK funkcinius-struktūrinius elementus (žr. brėž. *Gamtinio karkaso schema*).
- 76.4. BP nuostatos dėl *Struktūrinių žaliųjų jungčių susisiekimo koridoriuose tvarkymo*:
- 76.4.1. atsižvelgiant į susisiekimo koridoriaus parametrus, juose numatomas didžiausias įmanomas *Priklausomųjų želdynų plotas*;
- 76.4.2. minimalus priimtinas želdinimo būdas: medžių sodinimas, formuojant alėjas, šaligatviuose – izoliuotose laidžių dangų aikštelėse;

² Pelkių apsaugą reguliuoja *Specialiosios žemės ir miško naudojimo sąlygos*.

³ Pagal *Želdynų įstatymo* ir poįstatyminių aktų apibrėžtis tokie žalieji plotai vadinami *Priklausomaisiais želdynais susisiekimo koridorių teritorijose*.

- 76.4.3. visaapimantis priklausomųjų želdynų įrengimo būdas: medžių ir krūmų (krūmokšnių) išdėstymas, žaliosiose juostose (užstatymo, šaligatvio ir centrinėje skiriamosiose), formuojant želdinių masyvus bei įrengiant lietaus vandens kaupimo ir sugerdinimo sistemas.
77. Gamtinio karkaso stiprinimas, reguliuojant nelaidžių dangų (ND)⁴ plėtrą:
- 77.1. Nelaidžių dangų plėtrą miesto teritorijoje būtina reguliuoti, vykdant stebėseną ir remiantis aiškia kiekybinių rodiklių sistema; tam reikalinga parengti Nelaidžių dangų kontrolės metodiką.
- 77.2. Preliminarus modelis, taikomas kol tokia metodika neparengta:
- 77.2.1. teritoriniuose vienetuose – BP rajonų kvartaluose turi būti nuolat vykdoma ND pokyčių stebėseną; pagal preliminarią metodiką apskaičiuota esama (2017 m.) ND ploto dalis (%) kvartaluose pavaizduota brėž. Nelaidžios dangos;
- 77.2.2. jei užstatant žemės sklypus ND plotas viršys BP Pagrindinio brėžinio reglamentų lentelėje (priedas 1) nurodytą parametą, būtinos kompensacinės priemonės: lietaus vandens sulaikymas / infiltravimas (t. tarpe – požeminis), stogų apželdinimas. Kompensacinės priemonės ypač svarbios kvartaluose, kuriuose ND dalis yra didesnė, nei 50%.

Ketvirtas skirsnis **Mišakai ir miškingos teritorijos**

78. Pagal kraštovaizdžio vertę, tinkamumą įvairiam poilsiui bei saugomų teritorijų teikiamus apribojimus miškai ir miškingos teritorijos BP suskirstyti į keturias kategorijas (žr. brėž. *Miesto žaluma*):
- (1) didelio rekreacinio potencialo, pritaikomi intensyviai naudojimui (miško parkai);
- (2) didelio rekreacinio potencialo, pritaikomi ekstensyviai naudojimui;
- (3) didelio rekreacinio potencialo, riboto pritaikymo poilsiui (rezervatiniai, draustinių miškai);
- (4) vidutinio ir mažo rekreacinio potencialo.
79. Didelis rekreacinis potencialas ir poreikis intensyviai naudoti nustatytas miškams ir miškingoms teritorijoms:
- 79.1. Pavilnių regioninio parko (RP) rekreacinėse zonose: Šveicarijoje, Sapiėgynėje, Lyglaukiuose, Leoniškėse, Pūčkoriuose, Tuputiškėse (Pavilnių RP tvarkymo plane jie apibūdinti kraštovaizdžio tvarkymo zonų reglamentais);
- 79.2. Verkių regioninio parko (RP) rekreacinėse zonose: Balsio ir Gulbino ežerų miško parkuose su plažais, Riešės paslėnio miško parke (Verkių RP tvarkymo plane jie apibūdinti kraštovaizdžio tvarkymo zonų reglamentais);
- 79.3. Valakupių miško parko dalyje tarp Valakupių, Lizdeikos, Vaidilutės, Svajonių, Meškeriojų gatvių;
- 79.4. Bukčių miško pietrytinėje dalyje – tarp Neries upės ir Bukčių g-vės.
80. Miškų tvarkymo gairės:
- 80.1. nustatant tvarkymo priemones, miškai vertinami kaip miesto žaliųjų plotų visuma;

⁴ Nelaidžios dangos – dirbtinės, nelaidžios vandeniui žemės paviršių dengiančios konstrukcijos (asfaltuotos ar grįstos gatvės, aikštės, aikštelės, šaligatviai, takai, pramonės bei susisiekimo infrastruktūros teritorijos; taip pat – pastatų ir statinių stogai). Natūralūs paviršiai ir sutankintos grunto dangos nelaikomos ND; kombinuotų dirbtinių-natūralių paviršių nelaidžiomis dangomis laikoma nelaidžioji procentinė jų ploto dalis.

- 80.2. miškų priežiūros finansavimą skirstyti, stiprinant du specifinius miško priežiūros režimus: *pritaikymo poilsui ir apsaugos*; zonose, BP priskirtose 1 ir 2 kategorijai, diferencijuojant pagal naudojimo intensyvumą, stiprinamas pritaikymo poilsui priežiūros režimas, o priskirtose 3 kategorijai – *miško ekosistemos apsaugos priežiūros* režimas.
81. Valstybinės reikšmės miškų, BP sprendiniuose patenkančių į intensyvaus naudojimo želdynų ir ekstensyvaus naudojimo želdynų funkcinės zonas, žemės paskirtį siūloma keisti į kitą, nustatant atskirųjų želdynų žemės naudojimo būdą, tik esant rekreacinių veiklų plėtojimo poreikiui dėl didelio šių teritorijų lankymo intensyvumo.
82. Miško žemė gali būti paverčiama kitomis naudmenomis tik Miškų įstatyme nustatytais išimtiniais atvejais. Miškų atkūrimo, naudojimo ir miško žemių tvarkymo darbai atliekami vadovaujantis miškotvarkos projektais.

Penktas skirsnis **Želdynai**

83. Želdynų klasifikavimas. BP pagal naudojimo intensyvumą, įrangos kiekį bei priežiūros poreikius išskiriamos dvi bendro naudojimo erdvių ir atskirųjų želdynų funkcinės zonos:
- intensyviai naudojami želdynai;
 - ekstensyviai naudojami želdynai.
84. Intensyviai naudojamų želdynų funkcinė zona apima:
- 84.1. atskiruosius rekreacinės paskirties želdynus: parkus, skverus, želdynus (taip pat ir želdynus su pliažais), žaliąsias jungtis;
- 84.2. atskiruosius mokslinės-kultūrinės ir memorialinės paskirties želdynus: botanikos sodą, kapines;
- 84.3. viešąsias erdves – aikštes.
85. Ekstensyviai naudojamų želdynų funkcinė zona apima atskiruosius apsauginės ir ekologinės paskirties želdynus, žaliąsias jungtis.
86. BP atskirieji želdynai ir viešosios erdvės (aikštės) pagal rangą, svarbą miesto erdvinėje struktūroje ir rekreacinius poreikius skirstomi į:
- centrinčius;
 - rajoninius;
 - vietinius.
87. Vilniaus miesto centrinių ir rajoninių želdynų sąrašas pateikiamas 4 priede.
88. Priklausomieji želdynai nėra BP objektas ir reglamentuojami specialiaisiais normatyvais. Tačiau savivaldybė suinteresuota išlaikyti tinkamą priežiūros lygį ir išsaugoti viešojo lankymo galimybę šių didžiausių *Specializuotų kompleksų zonų priklausomuosiuose želdynuose*: VU ir VGTU komplekse Saulėtekio al., Santaros klinikų, Tuskulėnų Rimties parko, Sapiegų parko, Universitetinės Antakalnio ligoninės.
89. Želdynų normavimas. Planuojant ir įrengiant atskiruosius želdynus, būtina laikytis šių kriterijų, kurie papildo teisės aktuose nustatytas želdynų pasiekiamumo ir ploto normas:
- 89.1. Miesto centrų funkcinėse zonose:
- 89.1.1. Artimiausio želdyno pasiekiamumas – ne toliau nei 200 m nuo būsto;
- 89.1.2. Želdynų plotas pasiekiamumo spinduliu ne mažesnis nei 2 kv.m/gyv. + darbuotojui;
- 89.2. Didelio užstatymo intensyvumo gyvenamosiose zonose:
- 89.2.1. Artimiausio želdyno pasiekiamumas – ne toliau nei 200 m nuo būsto;
- 89.2.2. Želdynų plotas pasiekiamumo spinduliu ne mažesnis nei 3,5 kv.m/gyv.;

- 89.3. Vidutinio užstatymo intensyvumo gyvenamosiose zonose:
 - 89.3.1. Artimiausio želdyno pasiekiamumas – ne toliau nei 300 m nuo būsto;
 - 89.3.2. Želdynų plotas pasiekiamumo spinduliu ne mažesnis nei 6 kv.m/gyv.;
- 89.4. Ekstensyvaus ir mažo užstatymo intensyvumo gyvenamosiose zonose:
 - 89.4.1. želdyno pasiekiamumas – ne toliau nei 300 m nuo būsto;
 - 89.4.2. želdyno plotas ne mažesnis nei 10 kv.m/gyv.;
- 89.5. Miesto centrų ir gyvenamosiose zonose:
 - 89.5.1. želdyno ne mažesnio nei 5 ha pasiekiamumas – ne toliau nei 800 m nuo būsto;
 - 89.5.2. želdyno plotas ne mažesnis nei 8 kv.m/gyv.
- 90. Jeigu gyvenamosios teritorijos aplinkoje, reikiamo pasiekiamumo atstumu yra miškas ar miškinga teritorija, tai, skaičiuojant želdynų poreikį, jis traktuojamas kaip esama želdynų teritorija.
- 91. Miesto centrų ir gyvenamųjų teritorijų funkcinėse zonose, kuriose neužtikrinamos aukščiau nustatytos želdynų pasiekiamumo ir ploto normos, taikomos šios kompensavimo priemonės:
 - 91.1. rengiant vietovės lygmens TPD suplanuoti *atskirųjų želdynų* sklypą (-us), perduodant juos savivaldybei arba užtikrinant viešo naudojimo galimybes;
 - 91.2. tais atvejais, kai atskirųjų želdynų suplanuoti nėra galimybės, *priklausomųjų želdynų* norma (plotas) procentais nuo žemės sklypo ploto (*Priklausomųjų želdynų normų (plotų) nustatymo tvarkos aprašas, patvirtintas LR Aplinkos ministro 2007-12-21 įsakymu Nr. D1-694*) didinamas 10 procentinių punktų ir užtikrinama šių želdynų viešo naudojimo galimybė. Tokia galimybė neprivaloma ekstensyvaus užstatymo ir mažo užstatymo intensyvumo gyvenamųjų teritorijų funkcinėse zonose.
- 92. Atsakomybė už naujų želdynų kūrimą:
 - 92.1. Prioritetinėse naujos plėtros teritorijose savivaldybė pagal savo kompetenciją užtikrina viešųjų erdvių – atskirųjų želdynų kūrimą;
 - 92.2. Neprioritetinėse naujos plėtros teritorijose savivaldybė pagal savo kompetenciją kontroliuoja, kad privačiomis lėšomis BP kvartaluose pagal nustatytą jų poreikį būtų sukurti atskirieji želdynai. Esant galimybėms, savivaldybė ir šiose teritorijose savo resursais gali kurti naujus atskiruosius želdynus ir viešąsias erdves.
 - 92.3. Savivaldybė siekia apželdinti visų kategorijų susisiekimo koridorius – *ne tik Struktūrinės žaliąsias jungtis*, pažymėtas BP brėžinyje *Gamtinio karkaso schema*. Formuojant perimetrinį užstatymą (išskyrus senamiesčio teritoriją), gatvėse formuojamos želdinių alėjos.

Šeštas skirsnis

Saugomos teritorijos

- 93. Saugomų teritorijų sistemą Vilniaus mieste sudaro:
 - 93.1. konservacinio apsaugos prioriteto teritorijos:
 - 93.1.1. *rezervatai* (Vilniaus pilių valstybinis kultūrinis rezervatas ir Kalnų gamtinis rezervatas Pavilnių regioniniame parke);
 - 93.1.2. *draustiniai* (3 – valstybiniai, 12 – savivaldybės, 17 – esančių valstybiniuose parkuose);
 - 93.1.3. *paveldo objektai*:
 - 93.1.3.1. (1) gamtos paveldo objektai (4 – valstybės saugomi, 39 – savivaldybės saugomi);

- 93.1.3.2. (2) kultūros paveldo objektai (aprašomi BP V skyriuje ir BP priede 5);
- 93.2. kompleksinės saugomos teritorijos – *valstybiniai parkai* (Pavilnių regioninis parkas ir Verkių regioninis parkas);
- 93.3. „Natura 2000“ Buveinių apsaugai svarbios teritorijos (11 teritorijų, iš kurių 8-ios – esančios valstybiniuose parkuose).
94. Veiklą saugomose teritorijose reglamentuoja LR saugomų teritorijų bei kiti įstatymai; saugomų teritorijų nuostatai; saugomų teritorijų planavimo dokumentai; saugomų teritorijų tipiniai apsaugos reglamentai; apsaugos sutartys, kurias Vyriausybės įgaliotos institucijos jos nustatyta tvarka sudaro su žemės savininkais ir valdytojais ir įregistruoja Nekilnojamojo turto registre, kai su žemės savininkais ir valdytojais individualiai susitariama dėl kraštovaizdžio, gamtos vertybių papildomų apsaugos ir naudojimo priemonių nustatymo arba tvarkymo priemonių įgyvendinimo jų valdomoje žemėje.
95. Jeigu BP sprendiniai neatitinka galiojančių saugomų teritorijų specialiųjų planų (tvarkymo planų) sprendinių, BP reglamentai galėtų būti taikomi tik pakeitus ar pakoregavus saugomos teritorijos tvarkymo planą.
96. Saugomose teritorijose, nurodytose p. 93, naujų pastatų statyba ir esamų rekonstrukcija privalo būti kontekstuali esamo užstatymo atžvilgiu ir priderinta prie kraštovaizdžio.
97. BP nuostatos dėl naujų saugomų teritorijų steigimo:
- 97.1. pripažįstant valstybės saugomo geomorfologinio gamtos paveldo objekto Šeškinės ozo reikšmingumą, įvertinant visuomenines bei institucines iniciatyvas, siūloma įsteigti *Valstybinį Šeškinės ozo kraštovaizdžio draustinį* (atlikus įvertinimą, kad toks saugomos teritorijos statuso pakeitimas iš esmės pagerins objekto apsaugos ir tvarkymo galimybes);
- 97.2. Vokės slėnio kraštovaizdžio draustinio specialiojo plano koncepcijos ir Verbų etnokultūros kraštovaizdžio draustinio specialiojo plano sprendiniai pripažįstami sąlygomis vietovės lygmens kompleksinio TPD; siūloma užbaigti Vokės kraštovaizdžio draustinio SP rengimą ir abiejų saugomų teritorijų steigimo procedūras arba pagrįsti draustinių steigimo netikslingumą – jeigu apsaugos tikslų galima pasiekti kitais būdais;
98. BP nuostatos dėl saugomų teritorijų teisės aktų parengimo ir įgyvendinimo:
- 98.1. parengti savivaldybės draustinių ir gamtos paveldo objektų apsaugos, naudojimo ir tvarkymo reglamentus.
99. BP nuostatos dėl saugomų teritorijų tvarkymo prioritetų:
- 99.1. Nustatant ir įtvirtinant gamtos vertybių apsaugos, eksponavimo bei naudojimo poilsiui teritorinius režimus, tvarkymo pirmenybę suteikti toms saugomoms teritorijoms, kurias supa didelio tankio gyvenamieji rajonai, taip pat svarbiausiose *gamtinėse poilsio erdvėse* bei *kultūrinių-poilsio funkcijų branduoliuose*: Šveicarijos – Sapiėgynės – Lyglaukių – Leoniškių – Tuputiškių miško parkuose; Vilnios slėnio dalyse Pūčkoriuose ir Kučkuriškėse, Liepkalnio kalne; Balsio ir Gulbino ežerų miško parkuose su pliažais, Verkių parke.

V skyrius

Nekilnojamasis kultūros paveldas

Pirmas skirsnis

Bendrosios nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos nuostatos

100. 1994 m. Vilniaus istorinis centras, remiantis (ii) ir (iv) kriterijais, įrašytas į Pasaulio paveldo sąrašą (sąrašo Nr. 541). Įrašant į UNESCO Pasaulio gamtos ir kultūros paveldo sąrašą pripažinta, kad Vilnius turi išskirtinę pasaulinę vertę istoriniu, meniniu, moksliniu, estetiniu, etnologiniu ir antropologiniu požiūriais, priklauso gyvų, besivystančių ir besikeičiančių istorinių miestų tipui ir atitinka UNESCO Pasaulio paveldo objektams nustatytus jų vertės kriterijus.
101. Vilniaus senamiesčio teritoriją ir jo vizualinio poveikio pozonio reglamentavimas. Vilniaus senamiesčio teritoriją reglamentuoja Vilniaus senamiesčio apsaugos reglamentas (patvirtintas Lietuvos Respublikos kultūros ministro 2003-12-23 įsakymu Nr. JV-490 (Žin., 2004, 25-774; su vėlesniais pakeitimais) bei Vilniaus senamiesčio specialusis planas – apsaugos planas (reg. Nr. T00055785; VMST 2003-01-22 Nr. 764). Vilniaus senamiesčio apsaugos zoną reglamentuoja Kultūros vertybių apsaugos departamento prie LR Kultūros ministerijos 2005-04-19 įsakymu Nr. J-167 patvirtintas Pasaulinio paveldo objekto – kultūros paminklo U1P – Vilniaus istorinio centro apsaugos zonos laikinasis reglamentas. Šių teisės aktų integruoti BP reikalavimai Vilniaus senamiesčio teritorijai ir jos vizualinio poveikio pozoniui yra priede 2 „Nekilnojamasis kultūros paveldas“ ir schemose. Abu teisės aktus pakeis Vilniaus senamiesčio tvarkymo planas (rengiamas), kurio sprendiniai turės aukštesnę nei BP reglamentai galią.
 - 101.1. Senamiestyje BP nustatyti reglamentai (priedas 2 ir schemas: Vilniaus senamiesčio (16073) teritorijos urbanistinių struktūrų prioritetinių tvarkymo reglamentų schema ir Vilniaus senamiesčio (16073) užstatymo morfotipų schema) parengti integruojant galiojančių nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos specialiųjų planų, detaliųjų planų bei Lietuvos Respublikos kultūros paminklo U1P Vilniaus senamiesčio apsaugos reglamento nuostatas. Senamiestyje BP nustatyti reglamentai taikomi pakitusių, nesusiformavusių urbanistinių struktūrų bei nevertingų struktūrų teritorijoms. Kitoms (susiformavusioms nepakitusioms vertingoms) teritorijoms BP reglamentai taikomi tiek, kiek tai neprieštaruoja naujai parengto ir aprobuoto Vilniaus senamiesčio nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos specialiojo plano – tvarkymo plano sprendiniams.
 - 101.2. Vilniaus senamiesčio vizualinio poveikio pozonio reglamentai nustatyti BP priede 2 „Nekilnojamasis kultūros paveldas“ ir Vilniaus senamiesčio (16073 vizualinės apsaugos pozonio (priemiesčių teritorijų) zonavimo ir reglamentų schemeje. Reglamentai parengti integruojant galiojančių nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos specialiųjų planų, detaliųjų planų, Pasaulinio paveldo objekto – kultūros paminklo U1P – Vilniaus istorinio centro apsaugos zonos laikinojo apsaugos reglamento bei Vilniaus senamiesčio specialiojo plano – tvarkymo plano koncepcijos (2012-06-29 Kultūros ministerijos raštas Nr. S2-1673) nuostatas.

Antras skirsnis

Nekilnojamojo kultūros paveldo vietovės ir objektai

102. Prioritetiniai Vilniaus miesto nekilnojamyjū kultūros vertybių teritorinės apsaugos objektai: Senamiestis – pasaulio paveldo vietovė, istoriniai priemiesčiai, bažnyčių ir vienuolynų

- kompleksai, dvarų sodybos ir istoriniai želdynai, dominuojančio medžio architektūros paveldo teritorijos;
103. Vilniaus miesto savivaldybės teritorijoje esančios nekilnojamojo kultūros paveldo vietovės ir objektai:
 - 103.1. Vilniaus miesto savivaldybės teritorijoje yra 1071 pavieniai nekilnojamo kultūros paveldo objektai (2018-04-18 duomenys). Jie tvarkomi išduodant laikinuosius apsaugos reglamentus, parengiant tipinius arba individualius reglamentus;
 - 103.2. Vilniaus miesto savivaldybės teritorijoje yra 14 registruotų Nekilnojamųjų vertybių registre vietovių. Iš jų 4 paskelbtos saugomomis, 1 paminklas, 9 registruotos. 3 vietovių apsauga panaikinta. Viso yra 17 vietovių. Kultūros paveldo vietovės ir jų apsaugos zonos tvarkomos ir veikla juose plėtojama pagal nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos specialiojo teritorijų planavimo dokumentus – tvarkymo planus;
 - 103.3. Vilniaus miesto savivaldybės teritorijoje yra registruota 224 kompleksiniai kultūros paveldo objektai. Juos sudaro 1556 objektai. Kompleksinių kultūros paveldo objektų apsauga reglamentuojama dvejopai: tipiniais ir individualiais reglamentais arba tvarkymo planais. 38 kompleksiniai kultūros paveldo objektai gali būti priskirti poįstatyminiam akte nustatytiems išimtims.
 104. Viešųjų erdvių tvarkymo darbų prioritetai pateikti priede 2 ir schemose: Vilniaus senamiesčio (16073) teritorijos urbanistinių struktūrų prioritetinių tvarkymo reglamentų schema ir Vilniaus senamiesčio (16073 vizualinės apsaugos pozonio (priemiesčių teritorijų) zonavimo ir reglamentų schema). Prioritetiniai istorinių viešųjų erdvių tvarkymo darbai – taikomieji tyrimai ir tvarkomieji paveldosaugos ir kraštotvarkos darbai, pritaikymas kultūriniam turizmui.
 105. Nekilnojamo kultūros paveldo apsaugai vertingos atviros erdvės. Atviras erdves sudaro: istorinės gatvės (formuojančios istorinius kvartalus, apribotus pastatų fasadais), aikštės, parkai, sodai, skverai. Vertingų atvirų erdvių nomenklatūrą nustatoma ir keičiama Nekilnojamojo kultūros paveldo vertinimo tarybų aktais.
 - 105.1. Istorinės gatvės – iki II Pasaulinio karo susiformavęs istorinių gatvių tinklas.
 - 105.2. Istorinės aikštės:
 - 105.2.1. Senamiestyje: Katedros, Rotušės, S. Daukanto, V. Kudirkos, Užupio aikštė (Malūnų, Užupio, ir Paupio gatvių sankirtoje), Užupio Turgaus aikštė (Polocko, Krivių ir Užupio gatvių sankirtoje), Malkų turgaus aikštė (Pylimo ir Naugarduko gatvių sankirtoje), Didžiosios gatvės aikštė, Aušros vartų aikštė, Totorių gatvės aikštė (Vilniaus jėzuitų noviciato pastatų ansamblis (kodas 1043), Totorių-Vilijos vartų pietinės gynybinės sienos dalies liekanos (kodas 25155), Radvilų aikštė (priešais Vilniaus Jonušo Radvilos rūmų pastatų kompleksą (kodas 752) Vilniaus gatvėje);
 - 105.2.2. Naujamiestyje: Nepriklausomybės aikštė (Lietuvos Respublikos Aukščiausiosios Tarybos rūmų, kitų statinių ir Nepriklausomybės aikštės kompleksas (kodas 16080)), Lukiškių aikštė (kodas 10371).
 - 105.3. Istoriniai parkai, sodai:
 - 105.3.1. Senamiestyje: Misionierių sodas, Botanikos sodo teritorija, Bazilijonų sodas (Vilniaus Bazilijonų vienuolyno statinių ansamblis (kodas 681)), Pacų sodas (prie Pacų rūmų (kodas 760)), Evangelikų sodas (Vilniaus evangelikų reformatų sinodo pastato, kitų objektų kompleksas (kodas 33214));
 - 105.3.2. Naujamiestyje: Santuokų rūmų parkas (buvęs Vilniaus evangelikų (liuteronų) senųjų kapinių kompleksas (kodas 12559));
 - 105.3.3. Trakų Vokėje: Trakų Vokės dvaro sodybos parkas;

- 105.3.4. Kairėnuose: Kairėnų botanikos sodas (Kairėnų buv. dvaro sodyba (kodas 15823)).
- 105.4. Istoriniai skverai:
- 105.4.1. Senamiestyje: Šv. Jurgio skveras (dabar V. Kudirkos a. tarp Gedimino pr. ir Vilniaus g.), Bonifratrų skveras (tarp L. Stuokos-Gucevičiaus ir Liejyklos gatvių); Karmelitų skveras (dalis Basujų karmeličių valdos) tarp Karmelitų, Arklių ir Visų Šventųjų gatvių), Šv. Onos skveras (tarp Maironio ir Šv. Brunono Bonifaco gatvių), Slušų skveras (priešais Dominyko ir Konstancijos Slušų rūmų kompleksą (kodas 28024)), Šv. Nikodemo skveras (greta Šv. Nikodemo ir Šv. Juozapo bažnyčios pastato (kodas 27997) buv. kapines), Šv. Kazimiero skveras (Šv. Kazimiero g. Jėzuitų mokyklos stadionas), Išganytojo skveras (Vilniaus stačiatikių Dievo Motinos ėmimo į dangų soboras (kodas 1104), Šv. Kotrynos skveras (S. Moniuškos paminklas (kodas 7370)), Pranciškonų skveras (Vilniaus pranciškonų vienuolyno pastatų ansamblis (kodas 769), J. Montvilos paminklas (kodas 7535)), Šv. Baltramiejaus skveras;
- 105.4.2. Žvėryne: Šv. Mergelės Marijos Nekalto Prasidėjimo bažnyčios (kodas 2659) skveras;
- 105.4.3. Naujamiestyje: P. Cvirkos skveras (kodas 12559).
- 105.5. Istorinės kapinės:
1. Vilniaus senųjų kapinių, vad. Rasų kapinėmis, kompleksas (kodas 10384);
 2. Vilniaus senųjų kapinių, vad. Bernardinų kapinėmis, kompleksas (kodas 10660);
 3. Vilniaus senųjų kapinių, vad. Šv. apaštalų Petro ir Povilo, kitaip Saulės kapinėmis, kompleksas (kodas 30383);
 4. Vilniaus senųjų kapinių, vad. Antakalnio kapinėmis, kompleksas (kodas 36243);
 5. Vilniaus žydų Šnipiškių senųjų kapinių vieta (kodas 31812);
 6. Vilniaus evangelikų senųjų kapinių kompleksas (kodas 12559);
 7. Vilniaus evangelikų reformatų sinodo pastato, kitų objektų kompleksas (kodas 33214);
 8. Šv. Eufrosinijos Polockietės cerkvė ir (Šv. Eufrosinijos) Liepkalnio kapinės;
 9. Vilniaus žydų senosios kapinės (kodas 12567);
 10. Vilniaus Vingio kapinių kompleksas (kodas 33766).
- 105.6. Istorinių kapinių tvarkymo darbų prioritetai – taikomieji tyrimai ir tvarkomieji paveldosaugos ir kraštotvarkos darbai.

Trečias skirsnis

Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos reglamentavimas

106. Siekiant išsaugoti Vilniaus senamiestį – pasaulio paveldo objektą, įrašytą į UNESCO sąrašą, nustatomi papildomi morfologinės kaitos Senamiestyje apribojimai (priedas 2 ir schemos: Vilniaus senamiesčio (16073) teritorijos urbanistinių struktūrų prioritetinių tvarkymo reglamentų schema ir Vilniaus senamiesčio (16073) užstatymo morfotipų schema), diegiama naujai statomų ir rekonstruojamų pastatų poveikio vizualinių pasekmių kontrolė. Siekiant užtikrinti Vilniaus senamiesčio istoriškai susiformavusių panoramų ir siluetaų, matomų iš Vilniaus senamiesčio gatvių ir aikščių, pagrindinių įvažiavimo į senamiestį traktų, taip pat iš senamiesčio apžiūros vietų pačiame senamiestyje bei jo apsuptyje, apsaugą nuo galimo neigiamo veiklos tose gretimose teritorijose poveikio, atliekama naujai statomų ir rekonstruojamų pastatų vizualinio poveikio Senamiesčiui analizė. Kai šie pastatai išsiskiria

artimojoje aplinkoje aukščiau arba tūriu, analizė atliekama pateikiant vaizdus iš šių Senamiesčio apžvalgos kontrolinių taškų:

- 106.1. Nekilnojamojo kultūros paveldo vertinimo tarybų (KPD ir Vilniaus miesto) aktais (su vėlesniais pakeitimais) nustatyti panoraminiai apžvalgos taškai (priedas 2 ir schemos: Vilniaus senamiesčio (16073) teritorijos urbanistinių struktūrų prioritетinių tvarkymo reglamentų schema ir Vilniaus senamiesčio (16073 vizualinės apsaugos pozonio (priemiesčių teritorijų) zonavimo ir reglamentų schema):
 1. Pilies (Gedimino) kalnas;
 2. Trijų Kryžių kalnas;
 3. Altarijos kalvyno PV kalva, vad. Altanos kalnu;
 4. apžvalgos aikštelė Subačiaus gatvėje;
 5. Subačiaus ir Maironio gatvių sankirta;
 6. Šv. Jonų bažnyčios varpinė;
 7. Šeškinės kalvų šlaitai;
 8. Katedros aikštė;
 9. Rotušės aikštė;
 10. S. Daukanto aikštė.
- 106.2. Papildomi apžvalgos taškai:
 11. šalia Lapų g. (ties Šv. Nikodemo kapinėmis);
 12. aikštė šalia Vilniaus koncertų ir sporto rūmų;
 13. Baltasis tiltas per Nerį;
 14. Žirmūnų tiltas;
 15. Prekybos centro VCUP terasa.
- 106.3. BP saugomų perspektyvų taškai. Vietovių Nekilnojamojo kultūros paveldo vertinimo tarybų aktais (su vėlesniais pakeitimais) fiksuoti vertingų perspektyvų taškai, iš kurių matomas vertingųjų savybių turintis gatvių ir (ar) aikščių ar užstatymo su gamtiniais elementais vaizdas. Šie vaizdai neturi keistis arba jų pokyčiai turi būti minimalūs, nepažeidžiant nustatytų vertingųjų savybių (perspektyvų taškai ir kryptys pateikti priede 2 ir Vilniaus senamiesčio (16073) teritorijos urbanistinių struktūrų prioritетinių tvarkymo reglamentų schema).
107. Papildomai Senamiesčio vizualinės apsaugos pozonio apsaugai nustatomi šios teritorijos morfologinės kaitos ir pastatų aukščio apribojimai (priedas 2 ir Vilniaus senamiesčio (16073 vizualinės apsaugos pozonio (priemiesčių teritorijų) zonavimo ir reglamentų schema), reglamentuojami vertingų senamiesčio ir jo apsaugos zonos atvirų erdvių apsauga ir tvarkymo principai:
 - 107.1. Saugomas iki II Pasaulinio karo susiformavęs istorinių gatvių, aikščių ir kitų atvirų erdvių tinklas.
 - 107.2. Atkuriami prarasti atvirų erdvių ribas formavę pastatai statomi ant buvusių gatvių raudonųjų linijų, formuojant naujų statinių ugniasienes į greta esančius sklypus, blokuojant pastatus prie greta esančių pastatų ugniasienių;
 - 107.3. Siekiant išlaikyti pastatų su karnizais, balkonais, erkeriais ir kt. atvirų erdvių išklotinėse statybos tradiciją, Vilniaus senamiesčio (16073) ir jo apsaugos zonos teritorijose balkonai, erkeriai, karnizai ir kiti išsikišę nuo fasado plokštumos iki 1,5 m konstrukcijų elementai į sklypo užstatymo zonas neįskaičiuojami.
 - 107.4. Senamiesčio viešosiose erdvėse – pirmiausia aikštėse, Pilies, Didžiojoje, Aušros Vartų gatvėse, prieš nekilnojamo kultūros paveldo objektų fasadus – palaiptams mažinamas automobilių parkavimo vietų skaičius.

- 107.5. Maironio gatvės atkarpoje nuo Aukštaičių g. iki Subačiaus g. mažinamas gatvės pralaidumas, ribojami automobilių srautai.

Trečias skirsnis

Kultūros paveldo naudojimo turizmui gairės

108. Vilniaus senamiestyje ir jo apsaugos zonoje siekiama toliau plėtoti kultūrinį turizmą. Rengiant lankymo zonų projektus, tikslinami maršrutai, atrenkami lankytini paveldo objektai, numatomos priemonės, didinančios jų patrauklumą ir prieinamumą visuomenei. Paveldo objektai naudojami visuomenės kultūriniam švietimui ir miestiečių rekreacijai;
109. Su Valstybės pagalba būtina plėtoti taikomuosius pastatų ir vietovių kompleksinius tyrimus (istorinius, archeologinius, architektūrinius, menotyrinius, polichrominius ir kt.), siekiant nustatyti objektų vertingąsias savybes. Būtina didinti tvarkomųjų paveldosaugos darbų apimtį, skatinti remonto, konservavimo ir restauravimo darbus ir gerinti šių darbų kokybę. Pastatus reikia pritaikyti dabarties poreikiams. Pastatų išorėje ir interjere reikia eksponuoti ankstesnių laikotarpių architektūrinės meninės vertės elementus. Būtina sukurti istorinių atvirų erdvių, aikščių, parkų, sodų, skverų tvarkymo (restauravimo) darbų vykdymo programą.

VI skyrius

Socialinė infrastruktūra

110. Socialinės infrastruktūros objektai – švietimo, visuomenės sveikatos saugos, sporto ir sveikatingumo, kultūros, rekreacijos ir turizmo, ir kiti viešosios infrastruktūros objektai.
111. Savivaldybės steigiamų socialinės infrastruktūros objektų optimalūs dydžiai:
- 111.1. vaikų darželis – 200-270 vietų;
 - 111.2. pradinė mokykla – 400 vietų;
 - 111.3. pagrindinė mokykla – 800 vietų;
112. Kompaktiškai užstatytoje miesto teritorijoje savivaldybė užtikrina šių socialinės infrastruktūros objektų pasiekiamumo spindulius nuo būsto:
- 112.1. vaikų darželis– 500 m;
 - 112.2. pradinė mokykla (1-4 kl.) – 1000 m;
 - 112.3. pagrindinė mokykla (6 klasių lygiai ar daugiau)⁵ – 1500 m;
 - 112.4. lauko sporto aikštelių (treniruoklių, lauko gimnastikos) – 500 m;
 - 112.5. atvirų sporto žaidimo aikštelių (krepšinio, futbolo, tinklinio) – 1000 m;
 - 112.6. pirminės sveikatos priežiūros punktas – 1000 m;
113. Savivaldybės steigiamos socialinės infrastruktūros objektams reikalingų sklypų dydžiai:
- 113.1. naujai statomo vaikų darželio sklypo optimalus plotas yra apie 0,5-0,6 ha⁶;
 - 113.2. naujai statomos pagrindinės mokyklos sklypo optimalus plotas yra apie 1,6-1,8 ha⁷;
114. Gyventojų aptarnavimui skirta viešoji sporto infrastruktūra kuriama želdynų ar socialinės infrastruktūros teritorijose.
115. Socialinės infrastruktūros plėtojimas:

⁵ Lietuvos Respublikos švietimo įstatymo 41 straipsnis nurodo platesnę mokyklų tipologiją – progimnazijos, vidurinės mokyklos ir gimnazijos. Šio tipo mokyklos taip pat priskiriamos Bendrojo lavinimo infrastruktūros A) daliai.

⁶ Lietuvos Respublikos Sveikatos apsaugos ministro 2010-04-22 įsakymas Nr. V-313 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 75:2016 „Ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo programų vykdymo bendrieji sveikatos saugos reikalavimai“ patvirtinimo“.

⁷ Lietuvos Respublikos Sveikatos apsaugos ministro 2011-08-10 įsakymas Nr. V-773 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 21:2017 „Mokykla, vykdanči bendrojo ugdymo programas. Bendrieji sveikatos saugos reikalavimai“ patvirtinimo“.

- 115.1. Esamose kompaktiškai užstatytose teritorijose:
 - 115.1.1. išlaikomas ir, trūkstant vietų ar esant per dideliu pasiekiamumo spinduliui, plėtojamas esamų švietimo infrastruktūros objektų – darželių ir mokyklų tinklas;
 - 115.1.2. išlaikomas ir, esant per dideliu pasiekiamumo spinduliui, plėtojamas esamų lauko sporto aikštelių ir atvirų sporto žaidimo aikštelių tinklas;
 - 115.1.3. užtikrinamas pirminės sveikatos priežiūros paslaugų prieinamumas gyvenamojo rajono ribose – apie 1350 pacientų vienam šeimos gydytojui. Iki 300 ha siekiančioje gyvenamoje vietovėje esant 2500 gyventojų, skatinamas šeimos gydytojų kabineto įsisteigimas, siekiant mažiausiai 2 šeimos gydytojų etatų viename šeimos gydytojų kabinete;
- 115.2. Prioritetinės naujos plėtos teritorijose:
 - 115.2.1. vaikų darželis steigiamas gyventojų skaičiui iki 75 ha dydžio miesto dalyje pasiekus dalyje atitinkamai pasiekus 1500)
 - 115.2.2. pradinė ar pagrindinė mokykla steigiama gyventojų skaičiui iki 300 ha dydžio miesto dalyje pasiekus 4000 (pradinės mokyklos atveju) ir 5000 (pagrindinės mokyklos atveju);
 - 115.2.3. lauko sporto aikštelės (treniruoklių, lauko gimnastikos) įrengiamos gyventojų skaičiui iki 75 ha dydžio miesto dalyje pasiekus 1500;
 - 115.2.4. atviros sporto žaidimo aikštelės (krepšinio, futbolo, tinklinio) įrengiamos gyventojų skaičiui iki 300 ha dydžio miesto dalyje pasiekus 4000;
 - 115.2.5. šeimos gydytojų kabineto įsisteigimas, siekiant mažiausiai 2 šeimos gydytojų etatų viename šeimos gydytojų kabinete skatinamas gyventojų skaičiui iki 300 ha dydžio miesto dalyje pasiekus 2500, užtikrinant pirminės sveikatos priežiūros paslaugų prieinamumą gyvenamojo rajono ribose – apie 1350 pacientų vienam šeimos gydytojui.
- 115.3. Neprioritetinės plėtos teritorijose:
 - 115.3.1. vaikų darželis steigiamas gyventojų skaičiui 75 ha dydžio miesto dalyje pasiekus 3000;
 - 115.3.2. pradinė ar pagrindinė mokykla steigiama gyventojų skaičiui iki 300 ha dydžio miesto dalyje atitinkamai pasiekus 6000 (pradinės mokyklos atveju) ir 7000 (pagrindinės mokyklos atveju);
 - 115.3.3. savivaldybė nepriima įsipareigojimo plėtoti visuomenės sveikatos saugos ir sporto infrastruktūrą neprioritetinės plėtos teritorijose.

VII skyrius

Ekonominė aplinka ir investicijos. Gamyba

- 116. Biurų kompleksų ir naujosios ekonomikos centrų plėtos principai:
 - 116.1. Savivaldybė skatina jau susiformavusių biurų centrų tolesnį plėtojimą (*A klasės biurų centrui Jasinskio g., Konstitucijos pr. ir Balčikonio g.*) bei B ir A klasės biurų plėtrą plėtojamuose miesto linijiniuose centruose ir kituose pcentriuose;
 - 116.2. Savivaldybė skatina žinių ekonomikos branduolių (Gyvybės mokslų klasteris, Fizikos mokslų klasteris, Finansų klasteris) kokybinę ir teritorinę plėtrą, naujų klasterių kūrimąsi;
 - 116.3. Į startuolių kūrimą besiorientuojantis IT klasteris koncentruojamas Vilniaus miesto konversinėse teritorijose.
- 117. Gamybos ir sandėliavimo teritorijų plėtojimo principai:

- 117.1. Esamose kompaktiškai užstatytose teritorijose:
 - 117.1.1. miesto centrinėje dalyje, BP sprendiniuose nurodytose kaip pagrindinio ar miesto dalies centro, gyvenamosiose zonos, skatinama buvusių pramoninių teritorijų konversija pritaikant jas miesto centrinei daliai būdingoms funkcijoms, biurams, kultūros ir paslaugų objektams, būstams ir kt.
 - 117.1.2. gamybos ir sandėliavimo teritorijos plėtojamos ir modernizuojamos BP teritorijose, nurodytose kaip verslo, gamybos ir pramonės teritorijos;
 - 117.1.3. netauriniai gamybai ir sandėliavimui skirtos teritorijos galimos ir paslaugų funkcinėse zonos, ten, kur numatyta BP pagrindinio brėžinio reglamentų lentelėje.
- 117.2. Prioritetinės naujos plėtos teritorijose:
 - 117.2.1. naujos gamybos ir sandėliavimo teritorijos koncentruojamos verslo, gamybos ir pramonės ir paslaugų funkcinėse zonos, ten, kur numatyta BP pagrindinio brėžinio reglamentų lentelėje;
 - 117.2.2. savivaldybė palaiko gamybos ir sandėliavimo teritorijų funkcionavimui reikalingos infrastruktūros sukūrimą.
- 117.3. Neprioritetinės plėtos teritorijose:
 - 117.3.1. naujos gamybos ir sandėliavimo teritorijos koncentruojamos verslo, gamybos ir pramonės ir paslaugų funkcinėse zonos (ten, kur numatyta BP pagrindinio brėžinio reglamentų lentelėje);
 - 117.3.2. gamybos ir sandėliavimo teritorijų funkcionavimui reikalinga infrastruktūra kuriama vystytojų lėšomis.

VIII skyrius Susisiekimo sistema

Pirmas skirsnis Susisiekimo sistemos plėtros modelis

118. Planuojama gyventojų kelionių procentinė struktūra nustatyta pagal Vilniaus miesto darnaus judumo plano rekomendacijas bei įvertinus realias automobilizacijos bei kelionių struktūros kitimo tendencijas. Siekiama kelionių skaičiaus lengvaisiais automobiliais sumažinimo, pakeičiant jas važiavimu dviračiais ir viešuoju transportu. Planuojamoje susisiekimo lengvaisiais automobiliais struktūroje numatoma, kad 2,5 proc. šių kelionių sudarys dalijimosi sistemos elektromobiliai.

2 lentelė. Esama ir planuojama Vilniaus miesto gyventojų kelionių procentinė struktūra 1993–2030 m.

Kelionės būdas	1993	2005	2011	2017	2030
Pėsčiomis	38,0	34,5	35,4	24,5	29
Dviračiu	0,2	0,4	0,6	1,5	7,5
Automobiliu	10,6	30,7	38,0	49,9	33,5
Viešuoju transportu	51,2	34,4	26,0	24,1	30
	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Pastaba: prie lengvųjų automobilių priskirti taksi ir dalijimosi sistemos automobiliai.

119. Kelionių struktūros pokyčiui būtini urbanistinės plėtros reguliavimo veiksmai, orientuoti į kompaktišką miesto plėtrą ir priartinantys gyventojus prie darbo vietos, socialinės ir aptarnavimo infrastruktūros. Prie kitų susisiekimą lemiančių veiksnių galima priskirti: viešojo transporto pasiūla ir komforto lygis plėtojamuose miesto rajonuose, ekonominiai veiksniai, varžantys įprastiniu kuru varomų lengvųjų automobilių naudojimą, mokamas važiavimas ir parkavimas miesto centrinėje dalyje ir pan.

120. Vilniaus miesto susisiekimo sistemos plėtros modelis formuojamas pagal atskirų miesto zonų teikiamus prioritetus:

1 senamiesčio branduolio zona, izoliuota nuo tranzitinio transporto eismo. Susisiekimas pėsčiomis, dviračiais, elektromobiliais, vidutinės ir mažos talpos elektriniais autobusais;

2 centro zona su automobilių eismo ir parkavimo apribojimais, aptarnaujama viešuoju transportu, elektromobilių ir dviračių dalijimosi sistemomis, pėsčiomis;

3 miesto branduolio zona aptarnaujama visų rūšių viešuoju transportu (greitieji autobusai, NVTR), elektromobilių ir dviračių dalijimosi sistemomis, automobiliais;

4 periferinė miesto zona be transporto eismo apribojimų (išskyrus gyvenamuosius rajonus), aptarnaujama įprastiniu miesto ir priemiesčio (įskaitant traukinius) viešuoju transportu, kombinuotos kelionės su Park & Ride aikštelėmis.

Antras skirsnis Bendrieji miesto susisiekimo tinklo plėtojimo reikalavimai

121. Magistralinis susisiekimo infrastruktūros tinklas suplanuotas atsižvelgiant į formuojamą miesto urbanistinę struktūrą, miesto vidaus ir išorės ryšius, viešojo transporto maršrutinio tinklo plėtrą, planuojamą miesto kelionių procentinę struktūrą.

122. Orientacinis planuojamas magistralinių gatvių ilgis 2030 metams – apie 430 km, tankis – 1.07 km/km² (esamas 1,01 km/km²). Perspektyvinis planuojamas magistralinių gatvių ilgis Vilniaus miesto savivaldybės teritorijoje siektų 499,3 km, tankis – 1,25 km/km².
123. Perspektyvinė procentinė gatvių tinklo struktūra: A kategorijos gatvės – 6,5%, B kategorijos gatvės – 24,3%, C kategorijos gatvės – 64,3% ir valstybiniai keliai miesto savivaldybės teritorijoje – 4,9%. Perspektyvinis (po 2030 metų) magistralinių gatvių (kelių) tinklas reikalingas miesto urbanistinei struktūrai ir perspektyviam viešojo transporto maršrutinio tinklo formavimui, susisiekimo infrastruktūrai reikalingos žemės rezervavimui rengiant teritorijų planavimo dokumentus.
124. Magistralinių gatvių (A, B ir C) raudonosios linijos, kelių apsaugos zonos ir techninei infrastruktūrai priskirtos teritorijos yra orientacinės ir turi būti tikslinamos rengiant vietovės lygmens teritorijų planavimo dokumentus. Valstybinės reikšmės automobilių kelių, kuriuos valdo ir disponuoja Lietuvos automobilių kelių direkcija, patenkančių į Vilniaus miesto savivaldybės administracinės ribas (ar esančių prie administracinės ribos), apsaugos zonos ribojama statybos veikla. Šiuo bendruoju planu kelių apsaugos zonos patikslintos įstatymo nustatyta tvarka atsižvelgiant į esamą jau susiformavusį užstatymą (nenumatant pastatų plėtros kelių atžvilgiu) bei galiojančių TPD sprendinius šiuose ruožuose:
- prie valstybinės reikšmės magistralinio kelio A1 ruožo Grigiškėse, atsižvelgiant į esamą užstatymą ir 2007-08-01 patvirtinto Automagistralės A1 Vilnius-Kaunas-Klaipėda ruožo Grigiškėse su gretimomis teritorijomis detaliojo plano sprendinius;
 - prie valstybinės reikšmės magistralinio kelio A19 ruožo prie Kirtimų g. (greta Savanorių pr.), atsižvelgiant į esamą užstatymą;
 - prie valstybinės reikšmės magistralinio kelio A14 ruožo, esančio greta Vilniaus miesto savivaldybės ribos, prie Molėtų pl., atsižvelgiant į patvirtintų detaliųjų planų sprendinius;
 - prie valstybinės reikšmės krašto kelio 106 ruožo, esančio greta Vilniaus miesto savivaldybės ribos, prie Pergalės g. Naujojoje Vilnioje, atsižvelgiant į esamą užstatymą;
 - prie valstybinės reikšmės krašto kelio 106 ruožo, esančio greta Vilniaus miesto savivaldybės ribos, prie Baltosios Vokės g. Salininkų seniūnijoje, atsižvelgiant į esamą užstatymą;
 - prie valstybinės reikšmės rajoninio kelio 5241 ruožo, esančio greta Vilniaus miesto savivaldybės ribos, prie Dvaro g. Buivydiškėse, atsižvelgiant į esamą užstatymą.
125. Susisiekimo sistemos infrastruktūros plėtra vykdoma atsižvelgiant į prioritetines miesto urbanistinės plėtros teritorijas, planuojamą gyventojų kelionių struktūrą bei krovinių logistiką. Gatvių realizacijos ar rekonstrukcijos prioritetai tiesiogiai siejami su viešojo transporto maršrutinio tinklo plėtra.
126. Projektuojant naujas ir rekonstruojant esamas gatves, išlaikant gatvių hierarchijos ir STR reikalavimus privalu siekti, kad A kategorijos gatvėse nebūtų pėsčiųjų, dviratininkų ir viešojo transporto su stotelėmis eismo, panaikinti reguliuojamas ar nereguliuojamas sankryžas ir pėsčiųjų perėjas, įrengti skiriamąsias saugos juostas;
127. Visos B ir C magistralinės gatvės planuojamos su dviračių – pėsčiųjų takais. Techniniai trasų parametrai parenkami pagal planuojamus pėsčiųjų bei dviratininkų srautus.
128. Plėtojant magistralinių gatvių tinklą plėtra, būtina kartu riboti lengvojo ir krovinio transporto eismą miesto centrinėje dalyje ir gyvenamuosiuose rajonuose formuojant netranzitinės zonas.
129. Susisiekimo infrastruktūros plėtros prioritetai iki 2030 m.:
- 1) Šiaurinė gatvė nuo Vakarinio aplinkkelio iki Gelvonų (I etapas) ir Geležinio Vilko (II etapas) gatvės;
 - 2) Mykolo Lietuvos g. nuo Ukmergės g. iki Mokslininkų g., Mokslininkų g. rekonstrukcija su estakada Geležinio Vilko gatvėje;
 - 3) Karaliaučiaus g. nuo Pilaitės pr. iki Smalinės gatvės su VT žiedu;

- 4) Šešuolių g. jungtis su Pilaitės prospektu ir estakada per Vakarinį aplinkkelį;
 - 5) S. Neries gatvės tęsinys iki Tarandės gatvės ir skirtingų lygių sankryža su Ukmergės gatve;
 - 6) Gilužio g. tarp Smalinės gatvės ir Pilaitės prospekto;
 - 7) Pavilnionių g. nuo Vakarinio aplinkkelio iki Zamenhofo g., Zamenhofo g. jungtis su L. Giros gatve;
 - 8) Vingio parko pėsčiųjų – dviratininkų tiltas per Neries upę ties Litexpo;
 - 9) Senamiesčio pietinio aplinkkelio II etapo (Geležinkelio g. su Soties aikšte) realizavimas;
 - 10) Vikingų g. tęsinys iki tarptautinio Vilniaus oro uosto;
 - 11) T. Narbuto g. – Konstitucijos pr. sankryžos rekonstrukcija su transporto ir pėsčiųjų - dviratininkų estakadomis;
 - 12) Susisiekimo infrastruktūros plėtra ties Šeškinės daugiafunkciu kompleksu;
 - 13) Skirtingu lygių pėsčiųjų – dviratininkų perėja per Geležinio Vilko g. ties Vingio parku;
 - 14) Požeminės pėsčiųjų - dviratininkų perėjos po magistraliniu geležinkeliu ties Iešmininkų ir Zuikių gatvėmis;
 - 15) Pėsčiųjų – dviratininkų tiltas Didlaukio g. per Geležinio Vilko gatvę;
 - 16) Geležinio Vilko – Žalgirio g. sankryžos rekonstrukcija su transporto estakada;
 - 17) Ozo – Kalvarijų g. sankryžos rekonstrukcija su transporto tuneliu Kareivių g.
130. Eismo mažinimo priemonės Vilniaus senamiestyje ir jo priegose:
- 130.1. Siūloma 30 procentų sumažinti stovinčių automobilių skaičių senamiesčio II zonoje (gynybinės sienos ribose), gerinant pėsčiųjų, turistų ir dviratininkų saugaus eismo sąlygas šioje teritorijoje;
 - 130.2. Tranzitinio eismo panaikinimui senamiesčio II zonoje įvesti kilpinę eismo organizacijos sistemą;
131. BP nereglamentuoja sraigtasparnių nusileidimo aikštelių vietų – jos gali būti įrengiamos teisės aktais nustatyta tvarka krašto apsaugos, valstybės saugumo, ligoninių ir kitiems poreikiams.

Trečias skirsnis **Susisiekimas dviračiais**

132. BP susisiekimo dviračiais infrastruktūros plėtra grindžiama patvirtinto Vilniaus miesto magistralinių dviračių takų specialiojo plano koncepcija iki 2030 metų bei Vilniaus darnaus judrumo plano sprendiniais;
133. BP numatytas pagrindinių dviračių trasų (E kategorijos) tinklas 2030 metams 411,2 km, iš jų: magistraliniai – 64,7 km, rajoniniai – 322,5 km ir rajoniniai rekreaciniai – 24,0 km. Pagrindiniai magistraliniai dviračių takai užtikrins 80-čiai procentų Vilniaus gyventojų 1 km atstumą iki magistralinių dviračių takų.
134. Plėtojant dviračių takų tinklą prioritetą teikiamas miesto centrinei daliai ir branduoliui bei tarpajoniniams ryšiams, kur didžiausias gyventojų ir darbo vietų tankis bei planuojami dviratininkų srautai.

3 lentelė. Esamas ir planuojamas magistralinių dviračių takų ir juostų ilgis 2030 m., km.

2000	2004	2007	2014	2016	2030
41,0*	65,3*	74,3*	137*	146*	411,2

* bendras visų kategorijų dviračių takai ir juostų ilgis.

135. Numatomos papildomos dviračių ir jiems ekvivalenčių ekologiško transporto rūšių (paspirtukų, riedučių ir pan.) eismo skatinimo priemonės:
- 135.1. lengvųjų automobilių eismo ribojimai ar mokamas važiavimas tam tikrose zonose,

- 135.2. bendro naudojimo eismo juostų mažinimas įrengiant viešojo transporto A juostas,
 - 135.3. automobilių parkavimo vietų reguliavimas mažinant jų skaičių ir jas apmokestinant,
 - 135.4. automobilių parkavimo mokesčio didinimas.
136. Siekiama, kad dviračiai taptų viena iš svarbių kombinuotų kelionių transporto rūšių, panaudojant viešųjų dviračių sistemą, kuri turėtų apimti miesto centrinę dalį ir pagrindinius miesto branduolio rajonus.
137. Dviračių takai įrengiami pagal Vilniaus miesto savivaldybės patvirtintas rekomendacijas, pritaikomi ir kitų ekvivalenčių transporto rūšių eismui.
138. Visose rekonstruojamose ir naujai tiesiamose gatvėse (išskyrus A kategorijos) turi būti numatyta galimybė saugiai važiuoti dviračiu.

Ketvirtas skirsnis

Miesto viešasis transportas (VT)

139. BP sprendiniais siekiama sudaryti išskirtines (prioritetines) sąlygas miesto VT sistemos plėtrai ir modernizavimui, pritraukiant naujus keleivių srautus ir konkuruojant su automobiliais.
140. Numatomos pagrindinės priemonės VT konkurencingumo didinimui:
- 140.1. Maršrutinio tinklo pasiekiamumo didinimas savalaikiai nutiesiant (rekonstruojant) VT eismui reikalingas gatves, kurių techniniai parametrai atitiktų saugiems keleivių pervežimų organizavimo reikalavimams,
 - 140.2. Kelionės trukmės mažinimas ir komforto didinimas, mažinant eismo intervalus periferinėje miesto zonoje ir atnaujinant VT parką naujomis šiuolaikinėmis ir ekologiškomis (pageidautina elektrinėmis) transporto priemonėmis,
 - 140.3. VT eismo organizacijos sąlygų gerinimas, didinant nenutrūkstamų A juostų ilgį pagrindiniuose maršrutuose ir didžiausių keleivių prastovų vietose, prioritetinių eismo sąlygų sudarymas reguliuojamose sankryžose ir pėsčiųjų perėjose,
 - 140.4. Esamų traukinių maršrutų su vieningu bilietu miesto teritorijoje ir priemiestyje panaudojimas bei naujos viešojo transporto rūšies (NVTR) įvedimas,
141. BP sprendiniuose siūloma viešojo transporto maršrutinio tinklo hierarchija: miesto traukiniai ir NVTR; greitieji ir ekspresiniai autobusai, pagrindiniai maršrutai, privežantys maršrutai.
142. NVTR maršrutų linijos – aukščiausios VT hierarchijos tinklas, kurį papildo traukinių maršrutai. NVTR maršrutų tinklas turėtų išskirtines eismo sąlygas visoje trasoje išimtinai be jokių kitų transporto priemonių su pilnu eismo prioritetu sankryžose ir perėjose, padidintais atstumais tarp stotelių, kas užtikrintų didesnę susisiekimo greitį. NVTR įvedimui būtina atlikti ekonominę galimybių studiją. Rekomenduojamos orientacinės maršrutų trasos:
- 1 šiaurės – pietų linija „Stotis – Santariškės“ (Stoties, Sodų, Pylimo, Jogailos, Vilniaus, Kalvarijų, Jeruzalės ir Santariškių gatvėmis);
 - 2 pusiau žiedinė linija „Stotis – Santariškės“ (Stoties, Kauno, Žemaitės, Savanorių pr., Laisvės pr., Ateities, Jeruzalės ir Santariškių gatvėmis);
 - 3 linija „Perkūnkiemis – Oro uostas“ (Ukmergės, Konstitucijos pr., A. Goštauto, V. Kudirkos, Švitrigailos, Dariaus ir Girėno, Vaitkaus gatvėmis).
 - 4 rytų – vakarų linija „Pilaitė – Saulėtekis“ (Karaliaučiaus, Pilaitės pr., T. Narbuto, Konstitucijos pr., Šeimyniškių, Žirmūnų, Šilo, Antakalnio g., Nemenčinės pl. ir Saulėtekio al. gatvėmis);
- 142.1. Plėtojant miesto gatvių tinklą ir bendrojo plano sprendiniuose numatytus centrus rekomenduojama NVTR maršrutų plėtra. Troleibusų kontaktinio tinklo plėtra miesto gatvėse iki 2030 m. nėra numatoma, maršrutai vystomi esamo tinklo ribose. Prognozuojama, kad vystantis technologijoms bus laipsniškai pereinama prie elektrinių autobusų naudojimo vietoje troleibusų.

Penktas skirsnis
Kombinuotų kelionių sistemos kūrimas

143. Plėtojant miesto susisiekimo sistemą siekiama keisti gyventojų susisiekimo įpročius, tradicines keliones nuosavais automobiliais keičiant kombinuotomis kelionėmis, naudojantis viešojo transporto, automobilių ir dviračių dalijimosi sistemomis, tokiu būdu mažinant automobilizacijos lygį, parkavimo vietų poreikį ir neigiamą transporto poveikį aplinkai;
144. Numatomas tolimesnis kombinuotų keleivių kelionių Park & Ride, Bike & Ride, viešųjų dviračių, paspirtukų ir hibridinių automobilių (pageidautina elektromobilių) naudojimo sistemų skatinimas ir joms reikalingų aikštelių plėtra, elektromobilių pakrovimo tinklo įrengimas;
145. Kombinuotų kelionių punktai su P+R aikštelėmis, elektromobilių ir dviračių dalijimosi ir nuomos sistemomis išdėstomi periferinėje ir iš dalies viduriniojoje miesto zonoje šalia pagrindinių užmiesčio valstybinių kelių, miesto, priemiesčio viešojo transporto galinių punktų, traukinių stočių. Pagrindinis tikslas - perimti kuo daugiau lengvųjų automobilių keleivių Vilniaus miesto ir centrinės dalies prieigose ir kelionę tęsiant miesto viešuoju transportu ar dviračiais.

4 lentelė. Kombinuotų kelionių tinklas Vilniuje pagal išorės kelius miesto zonose.

Eil. Nr.	Išorinis kelias	Periferinės zona	Vidurinė zona
1	A1 Vilnius – Kaunas	Grigiškės, Gariūnai	Žemieji Paneriai
2	A2 Vilnius – Ryga	Pašilaičiai, Fabijoniškės	Akropolis
3	A3 Vilnius – Minskas A4 Vilnius – Lyda	Liepkalnis	Stoties aikštė
4	A16 Vilnius – Gardinas, A4 Vilnius – Marijampolė	Lentvaris, Trakų Vokė Aukštųjų Panerių geležinkelio stotis	Žemieji Paneriai
5	A14 Vilnius – Utena	Santariškės, Visoriai	
6	103 Vilnius – Polockas	N. Vilnios geležinkelio stotis, N. Vilnia	Stoties aikštė
7	102 Vilnius – Zarasai	Antakalnis, Senoji Plytinė	Šiaurės miestelis
8	5212 Vilnius – Sudervė	Pilaitė	Viršuliškės

Šeštas skirsnis
Automobilių parkavimas

146. BP sprendiniais siekiama mažinti kelionių skaičių lengvaisiais automobiliais, o pervežimus įprastiniu kuru varomų lengvųjų automobilių sumažinti dvigubai, todėl turėtų ženkliai kristi kasdienio automobilio stovėjimo vietų poreikis gyvenamojoje aplinkoje, prie darbo ar mokymosi vietų;
147. Daugiaaukštės statybos teritorijose trūkstančių automobilių stovėjimo vietų įrengimas orientuotas į daugiaaukščių garažų statybą bei automobilių stovėjimo vietų palei vietines gatves įrengimą normatyvinio pasiekiamumo pėsčiomis zonoje (500 m);
148. Automobilių stovėjimo zonose numatoma intensyvi viešo naudojimo elektromobilių įkrovimo punktų plėtra: artimiausiais metais planuojamos 9 nuolatinės srovės didelės galios krovos vietos užmiesčio kelių prieigose, dar apie 120 krovos vietų numatoma pagrindiniuose Vilniaus miesto rajonuose;
149. Planuojamu laikotarpiu numatoma panaikinti laikinus metalinių garažų masyvus, kurie vizualiai teršia aplinką ir menkai naudojami pagal savo tiesioginę paskirtį.

150. Siekiant sumažinti transporto eismą, rekomenduojama atskiru miesto savivaldybės tarybos sprendimu sumažinti automobilių stovėjimo vietų įrengimą Vilniaus miesto centrinėje dalyje ir senamiesčio zonoje, taikant mažinančius koeficientus automobilių stovėjimo vietų poreikiui pagal STR 2.06.04:2014 „Gatvės ir vietinės reikšmės keliai. Bendrieji reikalavimai“ reikalavimus.
151. Centrinėje miesto dalyje automobilio stovėjimo mokestis turi užtikrinti aukštą automobilių stovėjimo vietų apyvartą, mažinant pagal galimybes rezervuojamų vietų skaičių.

IX skyrius

Inžinerinė infrastruktūra

Pirmas skirsnis

Vandens tiekimas

152. Vilniaus miestas turi didelius rezervus ir neišnaudojamus vandens gavybos ir tiekimo pajėgumus. Prognozuojama, kad geriamojo vandens poreikis 2030 m. išaugs iki – 130 tūkst.m³/d., iš jų 112,4 Vilniaus miestui ir 17,6 Vilniaus priemiesčiams. Patvirtintos požeminio vandens atsargos – 580 tūkst.m³/d. Be didelių investicijų galima tiekti iki 250 tūkst.m³/d., t.y. vieno milijono gyventojų miestui.
153. Vandens tiekimo tinklų plėtros kryptys:
 - 153.1. tiesti vandentiekio tinklus į sodų bendrijų teritorijas, virstančias gyvenamaisiais rajonais, pirmenybę teikiant bendrijoms, kur didesnis potencialių vartotojų skaičius;
 - 153.2. aprūpinti centrinės miesto dalies senosios mažaaukštės gyvenamosios statybos namus, įtrauktus į nekilnojamojo kultūros paveldo objektų sąrašą, ir kitus, iki šiol neturinčius geriamojo vandens (Krokuvos ir aplinkinių gatvių kvartalai Šnipiškėse, Elnių g. kvartalas Žvėryne ir pan.);
 - 153.3. planuoti vandentiekio tinklų tiesimą į Padekaniškių, Kriaučiūnų, Platiniškių, Medžiakalnio, šiaurinės Pilaitės, sužiedinant Salotės ir šiaurinės Pilaitės tinklus, o taip pat į Tuputiškių, Daniliškių, Bališkių ir kt. mažaaukštės statybos rajonus;
 - 153.4. nutiesti vandentiekio tinklus nuo Naujininkų Žirnių gatve ir nuo Kirtimų Liepkalnio gatve (arba jai gretima trasa), pastatant kėlimo siurbines, į Kuprioniškių ir Kalnėnų rajonus, bei sujungiant vandentiekio sistemą su Naujosios Vilnios tinklais, esančiais Linksmosios ir Džiaugsmo g.
 - 153.5. nutiesti iš Aukštųjų Panerių (Vokės) vandenvietės tinklus į Trakų Vokę ir Lentvarį, pastatant vandenvietėje vandens ruošyklą, rezervuarus ir vandens kėlimo stotį ir magistralinį tinklą per Daniliškes sujungiant su Greičiūno g. tinklais ir su Pagirių vandenviete.
 - 153.6. Siekiant padidinti vandens tiekimo patikimumą ir poreikį, reikia pastatyti vandentiekio magistralę, sujungiančią Antavilių magistralę su Kairėnuose esančia magistrale (padidėja vandens tiekimo patikimumas Kairėnams, Galgiams, Egliškėms, Pupojams ir Rokantiškėms ir sujungiant su Naujosios Vilnios sistema). Sujungti Kairėnų tinklus su Dvarčionių tinklais. Pastatyti jungiamuosius tinklus nuo Gulbinų vandenvietės iki Riešės gyvenamojo rajono ir toliau iki Ateities g. maitinančių tinklų. Išplėsti Salininkų rajono vandentiekio tinklus. Rekonstruoti vandentiekio magistralę iš Kalveliškių ir Nemenčinės vandenviečių į Antavilių vandens ruošyklą.

- 153.7. Iš visų vandens šaltinių tiekiamas vanduo privalo atitikti Lietuvos ir Europos Sąjungos normų reikalavimus. Pirmiausiai uždaviniai tam užtikrinti - pastatyti Naujosios Vilnios ir Vingio vandenvietėse vandens ruošimo įrenginius ir didinti Pagirių vandenvietės ir vandens ruošyklos Eišiškių g. pajėgumą, kad, iškilus ekstremaliai dėl AE poveikio situacijai, miestas turėtų kuo padengti poreikius mažinant Antavilių vandens tiekimo pajėgumą.
154. Būtina parengti Vilniaus miesto vandentiekio tinklų hidraulinį modelį, siekiant optimizuoti sistemos darbą ir energijos sąnaudas, o taip pat įdiegti operatyvų sistemos valdymą, galimų netikėtumų atveju.
155. Parengti veiksmų planą galimam radioaktyvių medžiagų nutekėjimui iš Astravo atominės elektrinės į Neris upę, nes AE reaktoriai bus aušinami Neris vandeniui. Užterštas vanduo dalį geriamojo vandens gręžinių gali pasiekti po 1-5 parų:
- 155.1. prie Lietuvos Respublikos valstybinės sienos su Baltarusija turi būti įrengti radioaktyvių medžiagų analizatoriai, susieti su UAB „Vilniaus vandenys“ centrine dispečerine;
- 155.2. gavus signalą apie Neris upės vandens taršą radioaktyviomis medžiagomis, turi būti nedelsiant stabdomos arba pertvarkomos (išjungiant dalį gręžinių) UAB „Vilniaus vandenys“ eksploatuojamos vandenvietės, esančios prie Neris upės (Nemenčinė, Karveliškės, Viriai, Pečiūkai, Smėlynė, Turniškės, Verkiai, Trinapolis, Vingis, Jankiškės, Bukčiai, Grigiškės) ir organizuojamas papildomas vandens tiekimas iš Pagirių vandenvietės bei vandenviečių, esančių prie Vilnios ir Vokės upių.

Antras skirsnis

Ūkinių nuotekų šalinimas ir valymas

156. Vilniaus miesto buitinių ir gamybinių nuotekų kiekis 2030 m. gali išaugti iki 142,2 tūkst. m³/d., iš jų miesto 123,5, priemiesčio, priklausančio Vilniaus rajonui – 18,7 tūkst. m³/d. Nors esamos nuotekų valyklos pajėgumas 225 tūkst. m³/d., ją būtina rekonstruoti dėl labai susidėvėjusio įrangos.
157. Nuotekų tinklų plėtros kryptys:
- 157.1. Pradėti intensyviai tiesti nuotekų tinklus į sodininkų bendrijų teritorijas, virstančias gyvenamaisiais rajonais. Pirmenybę teikti bendrijoms, kur didesnis potencialių vartotojų skaičius.
- 157.2. Aprūpinti centrinės miesto dalies senosios mažaaukštės gyvenamosios statybos namus, įtrauktus į nekilnojamojo kultūros paveldo objektų sąrašą, ir kitus, iki šiol neturinčius nuotekų surinkimo (Krokuvos ir aplinkinių gatvių kvartalai Šnipiškėse, Elnių g. kvartalas Žvėryne).
- 157.3. Planuoti nuotekų tinklų tiesimą į Padekaniškių, Kriaučiūnų, Platiniškių, Papiškių, Medžiakalnio, šiaurinės Pilaitės, o taip pat į Tuputiškių, Daniliškių, Bališkių ir kitus mažaaukštės statybos rajonus.
- 157.4. Tiesti nuotekų tinklus Kuprioniškių pramonės ir Kalnėnų gyvenamajame rajone.
- 157.5. Tiesti nuotekų tinklus iš Aukštųjų Panerių pro Trakų Vokę į Lentvario pramoninę zoną, iš Bališkių į Aukštuosius Panerius;
- 157.6. Rekonstruoti Gulbinų nuotekų siurblinę ir nutiesti antrą slėginę liniją į Santariškes. Taip pat rekonstruoti Didžiosios Riešės nuotekų siurblinę ir nutiesti antrą slėginę liniją į Santariškes;
- 157.7. Suprojektuoti ir pastatyti antrą slėginę liniją nuo Jeruzalės siurblinės iki Ateities g.;

- 157.8. Suprojektuoti ir pastatyti reikiamo skerspjūvio kolektorių nuo Taurupės g. iki nuotekų valyklos;
- 157.9. Rekonstruoti Žirnių g. iki Tūkstantmečio g. kolektorių, slėginio tinklo Dūmų g. iki Minsko pl. ir savitakinius bei slėginius tinklus Nemenčinės pl. ir O. Milašiaus g.

Trečias skirsnis **Paviršinio vandens tvarkymas**

158. Vilniaus miesto paviršinių nuotekų sistema išnaudojusi savo rezervus. Todėl būtina pereiti nuo požiūrio, kad paviršinį vandenį reikia kuo greičiau vamzdynais nuvesti į upes, prie rezervo paviršinio (lietaus ir polaidžio) vandens kaupimui ir infiltracijai į gruntą.
159. Rengiant vietovės lygmens teritorijų planavimo dokumentus ar kitus projektus ir vadovaujantis paviršinių nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros specialiuoju planu, numatyti plotus arba talpas po gatvėmis ir aikštėmis paviršinio vandens nuotekų kaupykloms įrengti.
160. Paviršinio vandens Vilniaus mieste tvarkymo pagrindiniai darbai:
 - 160.1. pastatyti reikiamo skersmens kolektorių T. Narbuto ir Saltoniškių gatvėse su valykla, surenkančia naftos produktus ir smėlį prie Upės g.;
 - 160.2. baigti rekonstruoti Karoliniškių nuotekų 8,52 m³/s pajėgumo valyklą, įrengiant naftos ir smėlio rinktuvus bei reikiamo dydžio vandens kaupyklą, siekiant apsaugoti prie Sudervės upės esančias sodybas nuo apsėmimo;
 - 160.3. rekonstruoti esamą kolektorių Šiaurinėje gatvėje nuo Pašilaičių, pastatant valyklą ir kaupyklas po gatvėmis, aikštėmis prie Geležinio Vilko g. ir Ozo g., kad tekėtų švarus, apvalytas nuo naftos produktų ir smėlio vanduo. Kitą, nuo Justiniškių g. kolektoriaus dalį tiesti Šiaurine gatve link Vakarinio aplinkkelio, įrengiant valyklą. Vietines naftos produktų atskyrimo valyklas Šiaurinėje g. reikia rengti prie Justiniškių, Laisvės pr., Baltrušaičio, Gedvydžių, Fabijoniškių, Gelvonų ir Stanevičiaus gatvių. Kaip alternatyva turi būti nagrinėjama galimybė nauju kolektoriumi nuo Šiaurinės g. nukreipti paviršinį vandenį į Šeškinės slėnį ir jame įrengiant naftos ir smėlio gaudykles bei kaupyklą, o sukauptą liūtis metu ir išvalytą vandenį nedideliu (iki 180 l/s) debitu Miglos, Paribio, Stirnų, Lūšių ir Elnių gatvių rekonstruojamais kolektoriais nutekinti į T. Narbuto g. statomą DN1500 mm kolektorių;
 - 160.4. būsimo stadiono teritorijoje (Šeškinės kalnas) įrengti reikiamo dydžio kaupyklą su vandens valymu, kad į Ukmergės g. ištekėtų neviršijant 100 l/s apvalyto vandens, o tik esant techniniam ir ekonominiam pagrindimui rekonstruoti Ukmergės g. kolektorių nuo Ozo g.;
 - 160.5. renovuoti Geležinio Vilko g. esamą 1,8x2,0 m kolektorių, pertvarkant kameras, dalį apvalyto vandens nukreipiant į Linkmenų g. tvenkinius, sutvarkant kolektorių nuo Konstitucijos pr. iki Neries upės ir išvalant vandenį;
 - 160.6. statyti apie 3,3 km ilgio kolektorių Kareivių g., surenkantį vandenį iš Verkių ir Žirmūnų g., su kaupykla ir valykla prieš išleidžiant į Neries upę;
 - 160.7. statyti Vilkpėdės g. apie 1,0 km ilgio 2,0 m skersmens kolektorių su valykla prie Neries upės, kad nebetvenktų Burbiškių gyvenamųjų sodybų Žirnių g. kolektoriumi atitekantys vandenys;
 - 160.8. pertvarkyti Savanorių g. paviršinio vandens surinkimą, kadangi Neries šlaitais nuo Riovonių iki Vaduvos g. ir įmonių teritorijų atiteka tokie vandens kiekiai, kuriems tvarkyti sistema nepritaikyta. Tam reikalingi apie 6,5 km kolektoriai su valyklomis ties Giraitės g. ir dar trys valyklos;

- 160.9. rekonstruoti Šilo g. apie 1,8 km ilgio kolektorių;
- 160.10. pertvarkyti Barboros Radvilaitės g. 1,25x0,75 m kolektorių;
- 160.11. tiesti kolektorius Kuprioniškėse nuo Minsko pl. pro kvartalą ir Liepkalnio g. iki Salininkų g. bei Salininkų g. su valykla ir kaupykla ties Pupine;
- 160.12. tiesti Džiaugsmo g. kolektorių ir statyti valyklą prie Murlės upelio;
- 160.13. statyti kolektorius nuo Versmių g. iki Juodojo kelio ir valyklą;
- 160.14. tiesti Kalnėnuose kolektorius nuo Juodupio g. ir nuo sodų iki Nemėžio upės;
- 160.15. Statyti kaupyklas ir valyklas bei mažesnio skersmens paviršinio vandens surinkimo tinklus:
- Pilaitės vandens kaupyklą ir valyklą prie Sudervės upės;
 - Justiniškėse valyklą ant išleistuvo į Buivydiškių tvenkinius;
 - prie Gelužio ežero intakų valyklas ir tinklus, bei Kriaučiūnų k. tinklus su valykla prie Juodupėlės upelio;
 - valyklą prie Tarandės upelio Tarandėje;
 - tinklus Mykolo Lietuvos, Vandens g. ir kt. Bajoruose ir Visoriuose su kaupykla ir valykla prie Visorės upelio;
 - valyklas Kalvarijų g., prie Visorės upelio Jeruzalėje ir prie Baltupio upelio Baltupiuose;
 - valyklėles Didžiuosiuose Gulbinuose ir tinklus prie Baltų pr.;
 - Balsiuose tinklus ir valyklą prie Neries upės;
 - Pupojuose tinklus iki Šiaurės g., šia gatve ir valyklą prie Vilnios upės;
 - lietaus tinklus Salininkuose;
 - valyklą Bukčiuose kairiajame Neries krante, vandeniui, atitekančiam nuo Gariūnų, valyti;
 - valyklas Kazbėjuose prie Senojo Gardino kelio, Liudvinave prie Vokės, Konstantino Ostrogiškio g., Bališkėse, Grigiškėse prie Lentvario g.;
 - lietaus kolektorius Sibiro g. rajone, Bebrų, Meistrų g. ir kitur.
 - naftos rinktuvus nuo atskirų teritorijų ir ant kolektorių prieš išleistuvus, vadovaujantis paviršinių nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros specialiuoju planu.
- 160.16. Vadovaujantis LR Saugomų teritorijų įstatymo 20 str., vandens telkinių pakrantės apsaugos zonos ir juostoje turi būti leidžiama statyti hidrotechnikos statinius ir vandens išleidimo į vandens telkinius įrenginius ir statinius, kurių sudėtinė dalis yra paviršinio vandens valyklos su smėlio ir naftos gaudyklėmis bei nuotėkio reguliavimo kaupyklomis.
- 160.17. Sudaryti 10 m spinduliu apsaugines zonas prie visų vandens išleistuvų į vandens telkinius ir prie vandens valyklų bei kaupyklų.

5 lentelė. Vilniaus miesto paviršinio valomo vandens kiekiai.

Eil. Nr.	Valykla	Valyto vandens priimtuvas	Paviršinio valyto vandens kiekis vidutiniškai 2011-2015 m.	
			m ³ /m.	m ³ /d.
1	Verkių	Neries upė prieš Valakupius	88000÷114000	241÷311
2	Karoliniškių	Sudervės upė ties Pilaite	188000÷242000	515÷661
3	Vaidotų	Vokės upė ties Vaidotais	86000÷110000	236÷301
4	Liudvinavo	Vokės upė prieš Mūrines Vokę	149000÷219000	408÷598

Ketvirtas skirsnis
Elektros energijos tiekimas

161. Konkretus elektros energijos numatomų poreikių pasiskirstymas ir apkrovų išdėstymas transformatorių 110 kV pastotėms Vilniaus miesto rajonuose ir jų lygiai nurodyti 6 lentelėje.
162. Svarbiausi planuojami Vilniaus m. elektros tiekimo objektai:
- 162.1. Šnipiškių, Žvėryno rajonų elektros energijos poreikių augimo užtikrinimui numatoma pastatyti 110/10 kV transformatorinę pastotę Šnipiškės su 16 MVA elektros galios 2 transformatoriais. Šią pastotę reikėtų statyti arti Žalgirio-Linkmenų g. sankryžos. PTP 110/10 kV Šnipiškės numatoma prijungti prie 110 kV įtampos tinklų: iš ETP 110/10 kV Žvėrynas ir iš ETP 110/10 kV Šiaurinė.
- 162.2. Pavilnio ir Kuprioniškių rajonų elektros energijos poreikių augimo užtikrinimui numatoma pastatyti prie Minsko pl.-Gurių g. sankryžos PTP 110/10 kV Kuprioniškės, su 10 MVA elektros galios 2 transformatoriais. Šią PTP 110/10 kV Kuprioniškės reikės prijungti prie 110 kV įtampos tinklų: 2x110 kV kabeliais „įsipjovimu“ į 110 kV liniją atš. Markučiai.
- 162.3. Turi būti rekonstruotos Vilniaus m. pastotės didinant galią su 10 kV skirstyklų padidiniu: ETP 110/10 kV Aerouostas, ETP 110/10 kV Ažuolynė, ETP 110/10 kV Centrinė, ETP 110/10 kV Salotė ir ETP 110/10 kV Žvėrynas.
- 162.4. Vilniaus miesto šiaurinės dalies esamiems ir numatomiems naujiems objektams elektros tiekimo patikimumui užtikrinti numatoma įrengti antrą 110 kV EPL Neris-Baltupis grandį.
- 162.5. Dėl 110 kV oro linijų elektromagnetinės taršos likvidavimo ir, tuo pačiu, dėl galimybės miestui susigrąžinti nenaudojamus žemės plotus (oro linijų apsaugos zonos ribose), būtina ieškoti finansavimo (LITGRID AB savo iniciatyva šių darbų neplanuoja) ir, suderinus Vilniaus m. savivaldybei su LITGRID AB, 110 kV linijas keisti kabeliais:
- 162.5.1. miesto centre užsilikusius 110 kV oro linijų ruožus nuo ETP 110/10 kV Šeškinė iki ETP 110/10 kV Šiaurinė, nuo ETP 110/10 kV Šiaurinė iki ETP 110/10 kV Baltupis ir nuo ETP 110/10 kV Šeškinė – dvi oro linijas iki Vakarinio aplinkkelio;
- 162.5.2. dalį 110 kV oro linijos ruože nuo ETP 110/10 kV Markučiai iki ETP 110/10 kV Vilnia iki esamos atramos Pakalniškėse Nr. 41;
- 162.5.3. dalį 110 kV oro linijos Kino studija – Vilnia;
- 162.5.4. dalį 110 kV oro linijos atš. Aerouostas per Burbiškes;
- 162.6. Reikia plėsti saulės elektrinių panaudą. Bendrame Vilniaus m. elektros galios balanse foto elektrinių panauda yra per maža (vos – 1,3%). Rekonstruojamiems arba naujai statomiems objektams tikslinga nustatyti privalomąjį elektros energijos kiekį, gaunamą iš foto šaltinių, bendrame pareikalaujamos elektros kontekste. Siekiant sėkmingesnės saulės elektrinių statybos, tikslinga numatyti šią plėtrą skatinančias priemones.

6 lentelė. Prognozuojamas elektros energijos poreikis 2030 m. nuo esamos apkrovos

Raj. Nr.	Sąlyginis rajono pavadinimas	El. energijos poreikių padidėjimas, MW	Poreikio sumažėjimas, MW	Pastabos
1	Naujasis centras	6,7		Prijungimas prie esamos ETP 110/10 kV Centrinė skirstyklos 10 kV tinklų.
2	Istorinis centras	0,4		Prijungimas prie esamų ESO tinklų.

3	Žvėrynas	5,5		Prijungimas prie numatomos PTP 110/10 kV Šnipiškės skirstyklos 10 kV tinklų.
4	Senamiestis	1,7		Prijungimas prie esamų ESO tinklų.
5	Naujamiestis	1,4		Prijungimas prie esamų ESO tinklų.
6	Vilkpėdė, Vingio parkas		0,9	
7	Šnipiškės	6,0		Prijungimas prie numatomos PTP 110/10 kV Šnipiškės skirstyklos 10 kV tinklų.
8	Žirmūnų šiaurinė dalis		0,6	
9	Žirmūnų pietinė dalis		0,5	
10	Saulėtekis, Kairėnai	2,4		Prijungimas prie esamų ESO tinklų iš ETP 110/10 kV Kino studija.
11	Antakalnis		0,7	
12	Belmontas			
13	Rasos			
14	Pavilnys	6,5		Prijungimas prie numatomos PTP 110/10 kV Kuprioniškės skirstyklos 10 kV tinklų.
15	Naujininkai		0,4	
16	Lazdynai, Lazdynėliai		0,3	
17	Karoliniškės		1,1	
18	Viršuliškės		0,3	
19	Šeškinė	1,1	1,2	Prijungimas prie esamų ESO tinklų.
20	Baltupiai, Jeruzalė	0,9		Prijungimas prie esamų ESO tinklų.
21	Santariškės	1,7		Prijungimas prie esamos ETP 110/10 kV Baltupiai skirstyklos 10 kV tinklų.
22	Verkiai, Balsiai	1,1		Prijungimas prie esamų ESO tinklų.
23	Naujoji Vilnia		0,4	
24	Žemieji Paneriai			
25	Pagiriai	0,4		Prijungimas prie esamų ESO tinklų.
26	Kirtimai, Oro uostas	5,5	0,1	Prijungimas prie esamos ETP 110/10 kV Aerouostas skirstyklos 10 kV tinklų.
27	Užusienis, Salininkai	0,2		Prijungimas prie esamų ESO tinklų.
28	Aukštieji Paneriai	0,3		Prijungimas prie esamų ESO tinklų.
29	Gariūnai		0,1	
30	Grigiškės		0,1	
31	Justiniškės		0,8	
32	Pašilaičiai	4,6		Prijungimas prie esamos ETP 110/10 kV Ažuolynė skirstyklos 10 kV tinklų.
33	Pilaitės šiaurinė dalis	10,0		Prijungimas prie esamos ETP 110/10 kV Salotė skirstyklos 10 kV tinklų.
34	Valakupiai	0,7		Prijungimas prie esamų ESO tinklų.
35	Pilaitės pietinė	2,3		Prijungimas prie esamos ETP 110/10 kV

	dalis			Salotė skirstyklos 10 kV tinklų.
36	Medžiakalnis	0,2		Prijungimas prie esamų ESO tinklų.
37	Fabijoniškės	0,8	1,0	Prijungimas prie esamų ESO tinklų.
38	Gureliai, Mačiuliškės	0,2		Prijungimas prie esamų ESO tinklų.
39	Trakų Vokė	3,6		Prijungimas prie esamų ESO tinklų.
40	Kuprioniškės	5,5		Prijungimas prie numatomos PTP 110/10 kV Kuprioniškės skirstyklos 10 kV tinklų.
41	Perkūnkiemis, Bajorai	5,6		Prijungimas prie esamos ETP 110/10 kV Ažuolynė skirstyklos 10 kV tinklų.
42	Planuojamas papildomas	24,7		Periferiniai miesto rajonai
	Iš viso:	100	8,5	

163. Elektros tiekimo objektų prioritetas sąrašas ir jų statybos eiliškumas (gali būti koreguojamas priklausomai nuo pasikeitusio poreikio ir investicijų plėtrai bei rekonstravimui bendromis Vilniaus miesto savivaldybės, Lietuvos Respublikos Vyriausybės bei LITGRID AB pastangomis):
1. Išplėsti ETP 110/10 kV Vilnia į PTP 330/110/10 Vilnia, pastatant 330 kV skirstyklą ir numatant ją 330 kV EPL prijungti prie naujo žiedo ETP 330/110 kV Neris – ETP 330/110/10 kV Vilnius;
 2. ETP 110/10 kV Salotė rekonstrukcija;
 3. 110 kV oro linijų Šiaurinėje gatvėje keitimas kabelinėmis;
 4. ETP 110/10 kV Žvėrynas rekonstrukcija;
 5. PTP 110/10 kV Šnipiškės statyba ir 110 kV kabelių iš ETP 110/10 kV Šiaurinė ir iš ETP 110/10 kV Žvėrynas statybos ir montavimo darbai;
 6. ETP 110/10 kV Ažuolynė rekonstrukcija;
 7. ETP 110/10 kV Aerouostas rekonstrukcija;
 8. PTP 110/10 kV Kuprioniškės statyba ir 2x110 kV kabelių paklojimo darbai iki oro linijos ETP 110/10 kV Markučiai – ETP 110/10 kV Vilnia atramos Nr. 41;
 9. Antros grandies įrengimas 110 kV oro linijoje Neris-Baltupis;
 10. 110 kV oro linijos Kino studija – Vilnia dalinis keitimas kabelinėmis.

Penktas skirsnis Šilumos tiekimas

164. Sprendžiant teritorijų, objektų aprūpinimą šiluma, būtina vadovautis Vilniaus miesto šilumos ūkio specialiuoju planu (toliau – Vilniaus SSP), įvertinant aukštybinių pastatų plėtos galimybes.
165. Ilgalaikiai planai centralizuoto šilumos tiekimo srityje (iki 2030 m.):
- 165.1. Centralizuotą šilumos tiekimą išlaikyti ir vystyti Centrinėje miesto dalyje, Žvėryne, Vilkpėdėje, Šnipiškėse, Žirmūnuose, Antakalnyje, Naujininkuose, Lazdynuose, Karoliniškėse, Viršuliškėse, Šeškinėje, Baltupiuose, Santariškėse, Naujojoje Vilnioje, Paneriuose, Kirtimuose, Gariūnuose, Grigiškėse, Justiniškėse, Pašilaičiuose, Pilaitėje, Fabijoniškėse, Perkūnkiemyje.
 - 165.2. Vertinant prognozuojamą gyventojų skaičiaus padidėjimą išvardintuose rajonuose, prognozuojama, kad norminis metinis centralizuotai tiekiamos šilumos poreikis 2030 metais sudarys apie 3000 GWh per metus.

- 165.3. Pagrindinio Vilniaus miesto šilumos tiekėjo katilinėse/elektrinėse įrengti apie 100 MW šilumos galios biokurą deginančių įrenginių.
 - 165.4. Šilumos tiekimo tinklų ir jų priklausinių atnaujinimas ir modernizavimas.
 - 165.5. Atsinaujinančių energijos šaltinių plėtojimas ir pritaikymas šilumos ūkyje.
 - 165.6. Naujų centralizuotai gaminančių šilumą įrenginių (katilinių, elektrinių) planavimas ir statyba galima tik pramoninėje Vilniaus SSP įvardintoje kaip naujų centralizuotos šilumos gamybos šaltinių zonoje.
166. Trumpalaikiai planai centralizuoto šilumos tiekimo srityje (7 metams). Centralizuoto šilumos tiekimo tinklo patikimumui ir plėtrai per artimiausius 7 metus paruošti ir įgyvendinti projektus arba jų alternatyvas:
- 166.1. Šilumos tiekimo tinklai nuo Pašilaičių į Gineitiškių, Pavilionių teritoriją;
 - 166.2. Šilumos tiekimo tinklų sužiedinimas nuo Karoliniškių į Pilaitės rajoną;
 - 166.3. Šilumos tiekimo tinklų sužiedinimas nuo Žirmūnų g.-Kareivių g. sankryžos iki Nemenčinės pl.;
 - 166.4. Šilumos tiekimo tinklų sužiedinimas nuo Justiniškių iki Pašilaičių, Justiniškių gatve;
 - 166.5. Šilumos tiekimo tinklai Naujininkuose nuo rajoninės katilinės RK-7 zonos iki Vilniaus oro uosto;
 - 166.6. Šilumos tiekimo tinklų sužiedinimas, sujungiant Fabijoniškių ir Pašilaičių rajonus L. Zamenhofo g. (Pavilnionių g.) ir Ukmergės g. sankirtoje (projekto užbaigimas);
 - 166.7. Šilumos tiekimo tinklų sužiedinimas Fabijoniškių pietinėje dalyje, Fabijoniškių gatve (projekto užbaigimas).
 - 166.8. „Oslo“ siurblinės pertvarkymas, didinant pajėgumus dėl Lazdynėlių g. naujai formuojamų daugiabučių kvartalų.
 - 166.9. „Olandų“ siurblinės pertvarkymas, didinant pajėgumus dėl Užupyje naujai formuojamų daugiabučių ir administracinių objektų kvartalų.
 - 166.10. „Vingrių“ siurblinėje elektros energijos tiekimo ir siurblinės darbo patikimumui didinti nepriklausomo elektros energijos gamybos šaltinio įrengimas.
 - 166.11. Šilumos tiekimo tinklų atnaujinimas ir optimizavimas:
 - 166.11.1. Siekiant sumažinti šilumos perdavimo nuostolius tinkluose, padidinti šilumos perdavimo patikimumą vartotojams, planingai bus įgyvendinami nepereinamuose kanaluose paklotų šilumos tiekimo tinklų rekonstravimo projektai. Atnaujinus šilumos tiekimo tinklus sumažės avarijų tikimybė, kuro sąnaudos, šilumos nuostoliai perdavimo tinkle;
 - 166.11.2. Šilumos tiekimo tinklų išvystymas:
 - 166.11.2.1. Pilaitės šiaurinėje ir vakarinėje dalyse;
 - 166.11.2.2. Lazdynų pietvakarinėje dalyje;
 - 166.11.2.3. Naujininkų dalyje tarp oro uosto ir Žirnių g.;
 - 166.11.2.4. Šnipiškių teritorija tarp Lvovo, Geležinio Vilko, Žalgirio, Kalvarijų gatvių ir tarp Ozo, Kalvarijų, Žalgirio ir Geležinio Vilko gatvių, jeigu bus numatyta daugiabučių gyvenamųjų namų ar administracinių objektų statyba;
 - 166.11.2.5. Senamiestyje ir centriniuose (tankinant užstatymą) bei kituose miesto rajonuose centralizuoto šilumos tiekimo zonoje jungiant naujus objektus.

Penktas skirsnis

Dujų tiekimas

167. Vilniaus mieste yra gerai išvystyta dujotiekio sistema leidžia užtikrinti visus esamus ir perspektyvinius aprūpinimo dujomis poreikius.
168. Skatinama didinti prie esamų dujotiekių prijungtų dujų vartotojų skaičių.
169. Esamos užstatytos ir naujos plėtros teritorijos dujofikuojamos, jei tai ekonomiškai naudinga. Dujotiekis vystomas vadovaujantis parengtomis dujotiekio vystymo schemomis.
170. Numatant naują bei intensyvinant esamą užstatymą, būtina atsižvelgti į veiklos apribojimus, nustatytus magistralinių dujotiekių ir jų įrenginių apsaugos zonose bei vietovės klasių teritorijose. Magistralinio dujotiekio vietovės klasių teritorijose yra taikomi užstatymo normatyvai: užstatymo pastatais, skirtais žmonėms būti, tankis vietovės klasės vienetė, pastatų aukštų skaičius ir atstumas nuo magistralinio dujotiekio vamzdyno iki viešam žmonių susibūrimui skirtų statinių ir įrenginių. Didžiausias leistinas pastatų, skirtų žmonėms būti, skaičius magistralinio dujotiekio pirmos vietovės klasės vienetė yra ne daugiau kaip 10 pastatų, didžiausias leistinas pastatų aukštų skaičius – ne daugiau kaip 3 aukštai (įskaitant pastogę/mansardą). Atstumas nuo teritorijos, kurioje yra dujų skirstymo stotis, aptvėrimo iki pastatų turi būti ne mažesnis kaip 100 metrų. Rengiantis statyti pastatus, įrenginius ar kitus objektus, patenkančius į magistralinio dujotiekio vietovės klasių teritorijų ribas, t. y. 200 metrų ir mažesniu atstumu nuo magistralinio dujotiekio trasos, taip pat šiose teritorijose pertvarkant žemės sklypus, keičiant jų pagrindinę tikslinę naudojimo paskirtį ir (ar) naudojimo būdą (-us) bei juose planuojant kitą veiklą (veiksmus), būtina gauti magistralinio dujotiekio savininko rašytinį pritarimą.

Šeštas skirsnis

Skaitmeninio radijo ryšio tinklo bazinės stotys

171. Vilniaus miesto savivaldybės taryba 2015-04-01 sprendimu Nr. 1-2317 pripažino Vilniaus miesto savivaldybės teritorijos bendrojo plano sudedamąją dalimi Vilniaus miesto savivaldybės tarybos 2008-04-23 sprendimu Nr. 1-449 (TP registro Nr. T00054899 (000132002181)) patvirtintą Vilniaus miesto savivaldybės teritorijos skaitmeninio radijo ryšio tinklo bazinių stočių išdėstymo specialųjį planą (schemą). Šio specialiojo plano sprendiniai išlieka ir naujo BP sprendiniuose su pastaba: Bazinių stočių konkrečios vietos turi būti tikslinamos rengiant techninius projektus (žr. *Planuojamų skaitmeninio ryšio bazinių stočių tinklo išdėstymo schemą*).

X skyrius

Gaisrinė sauga

172. Pagal gaisrinių komandų išsidėstymą Vilniaus miesto savivaldybėje problematiškiausios teritorijos, kurios netenkina priešgaisrinės saugos užtikrinimo standarto reikalavimų (t.y. atvykimo į įvykio vietą miesto gyvenamosiose vietovėse laikas būtų ne ilgesnis kaip 8 minutės) – Pilaitės, Balsių, Salininkų, Grigiškių, Kuprioniškių teritorijos.
173. Įvertinus miesto urbanistinę struktūrą, svarbių struktūrinių miesto gatvių tinklą, BP sprendiniuose numatomos teritorijos naujoms gaisrinėms komandoms Pilaitės, Grigiškių, Verkių, Naujininkų ir Rasų seniūnijose.

174. Esant poreikiui, gaisrinės komandos gali būti įsteigtos ir kitose funkcinėse zonose, kuriose pagal BP sprendinius yra galimas visuomeninės paskirties teritorijų žemės naudojimo būdas ar pramonės ir sandėliavimo objektų teritorijų žemės naudojimo būdas.

XI skyrius

Išorinė reklama

175. Išorinės reklamos reglamentai nustatyti priede 3 „Išorinės reklamos reglamentai“ ir *Išorinės reklamos įrengimo reglamentavimo brėžinyje*.